

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU TUTANAK DERGİSİ

13'üncü Toplantı
8 Haziran 2022 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELELER

1.- İller Bankası AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

2.- Sümer Holding AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

3.- Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

KAMU İKTİSADİ TEŞEBBÜSLERİ KOMİSYONU

13'üncü Toplantı

8 Haziran 2022 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu saat 14.34'te açılarak iki oturum yaptı.

İller Bankası AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak genel görüşmeye sunuldu.

Sümer Holding AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak genel görüşmeye sunuldu.

Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesapları, görüşmeleri tamamlanarak genel görüşmeye sunuldu.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 9 Haziran 2022 Perşembe günü saat 11.00'de toplanmak üzere saat 18.16'da toplantıya son verildi.

8 Haziran 2022 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.34

BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)

BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)

SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)

KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Balıkesir)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştay Başkanlığımızın ve kurumlarımızın değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz.

Toplantıyı açıyorum.

II.- İHTİSAS KOMİSYONLARI

A) GÖRÜŞMELER

1.- İller Bankası AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bugünkü gündemimizde İller Bankası AŞ, Sümer Holding AŞ ile Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarının bilanço ve netice hesapları yer almaktadır.

Toplantımıza İller Bankası AŞ'yle başlıyoruz. Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere, toplantımıza katılan kurum ve Sayıştay temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştayın kıymetli temsilcileri, Yönetim Kurulu Başkanım ve üyelerimiz; Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonumuzun İller Bankasıyla ilgili toplantısının ülkemiz, milletimiz ve bankamız için hayırlı olmasını diliyorum. Sizleri saygı ve hürmetle selamlıyorum.

Müsaadenizle, Bankamızın üç dakikalık bir tanıtım filmini sizlere sunmak istiyorum.

(Video gösterimi yapıldı)

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Kıymetli Başkan, değerli üyeler; İller Bankası olarak, kurulduğumuz günden bugüne şehirlerimizin gelişmesinde önemli görevler üstlenerek ülkemizin kalkınmasında aktif bir rol oynuyoruz. İçme suyundan atık suya, katı atıktan yenilenebilir enerjiye, kent içi ulaşımdan akıllı kent sistemlerine, kentsel dönüşümden yeni sanayi alanlarının kurulmasına, sokak güzelleştirmesinden bisiklet yollarına, binlerce projeyi halkımızın hizmetine sunuyoruz. Kayıp kaçakla mücadele, entegre kentsel su yönetimi gibi yenilikçi kentsel altyapı projeleri, afet riskleri yönetimi ve dirençli şehirler projeleri, enerji tasarrufu, akıllı aydınlatma

gibi yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği projeleri, akıllı ulaşım ve altyapı gibi geleceğin şehirleri projelerini hayata geçiriyoruz. Yerel yönetimlerimizle birlikte, iklim krizi kaynaklı afetlerden olumsuz etkilenen kentsel altyapımızı güçlendirmek için etkin bir mücadele ortaya koymaktayız.

İller Bankamız, güçlü finansman yapısıyla ülkemizin önemli kurumlarından biridir. Nominal sermayemiz 30 milyar lira, ödenmiş sermayemiz 24,5 milyar lira, öz kaynağımız 28,8 milyar lira ve aktif büyüklüğümüz 68,5 milyar liradır. Kalkınma ve yatırım bankası olarak güçlü finansman yapımızla gerek öz kaynaklarımızdan gerekse çalışmalarımızı daha da yoğunlaştırdığımız uluslararası finans kuruluşlarından sağladığımız destekle şehirlerin yaşanabilirliğini artıran ve insan hayatına değer katan projeler üretiyoruz. Sadece kendi kredi mekanizmalarımızla değil, Avrupa Birliği hibeleri ile kredilerin birlikte harmanlandığı karma finansman modeliyle de yerel yönetimlere destek oluyoruz. Güvenli ve sağlıklı suya tam erişim için içme suyu arıtma tesisleri yapıyor, atık su arıtma tesislerimizle çevre kirliliğinin önüne geçiyoruz. Yenilenebilir enerji ve enerji verimliliği gibi alanlarda projeler üreterek karbon emisyonlarını azaltıyor, böylece çevremizin korunmasına destek oluyoruz. Ayrıca, sağladığımız destekle yerel yönetimlerimizin enerji maliyeti yükünü de düşürüyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; Avrupa Birliğinin enerji ve iklim hedeflerine ulaşmasında kilit bir rol oynayan yerel yönetimlerimizin bu yeni gündemini takip ediyor, iş süreçlerimizi güncelliyoruz. 58 milyar liralık uluslararası proje portföyümüzde 45 ilimizde 570’den fazla projeye finansman desteği sağladık. Temin ettiğimiz uzun vadeli ve düşük faizli dış finansmanla yerel yönetimlerimizin kredi kabiliyetini artırarak yeni yatırımların önünü açıyor, kısa vadede döviz girişi sağlayarak ekonomimizin de canlanmasına katkı sunuyoruz.

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının görüşleri doğrultusunda yeni dış finansman kaynaklarını ülkemize getirmek adına çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu yıl içerisinde afet yönetimi, yenilenebilir enerji, iklim değişikliğiyle mücadele ve sürdürülebilir ulaşım alanlarında kullanılmak üzere ilave 22 milyar lira kredi temini yapılması öngörülmektedir. Bu tutarın 4,2 milyar lirası yenilenebilir enerji projelerinin finansmanı için planlanmış, uluslararası kuruluşlarla görüşmelerde son aşamaya gelmiştir. Uluslararası proje portföyü sadece geleneksel içme suyu ve kanalizasyon sektörüyle sınırlı kalmayıp çevresel altyapıdan akıllı ve dirençli şehirlere, iklim değişikliğinden sosyal kalkınmaya, afet risklerinin azaltılmasından sürdürülebilir ulaşım kadar yeni ve yenilikçi alanları kapsayacak şekilde genişlemektedir. Uluslararası finansmanlı projelerimizde odaklandığımız sürdürülebilir şehirler ve iklim değişikliğiyle mücadele yaklaşımlarına öz kaynaklarımızla yürüttüğümüz projelerimizle de devam etmekteyiz. Sürdürülebilir şehirler hedefiyle ana faaliyet konularımızın yanı sıra hızlı nüfus artışına bağlı olarak ihtiyaç hâline gelen kent içi ulaşım, akıllı kent sistemleri, sokak güzelleştirme, bisiklet yolu, yeşil yürüyüş yolu, gürültü bariyeri gibi çevre dostu projelerimizle şehirlerimizin değerine değer katıyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2019-2020 yıllarında finansmanı öz kaynaklarımızdan temin edilen 11,1 milyar lira bedelli 1.595 adet işi tamamladık, vatandaşlarımızın hizmetine sunduk. 2019-2020 yıllarında yapım, mal ve hizmet alım işlerinde toplam sözleşme bedeli 2,6 milyar lira olan 547 adet ihale gerçekleştirdik. Genel bütçeden aktarılan paylar üzerinden kesintiler yapıldıktan sonra 2019 yılında 32,7 milyar lira, 2020 yılında 41,6 milyar lira yerel yönetimlerimizin hesaplarına aktarılmıştır. Öz kaynaklarımızdan 2019 yılında 1.058 adet iş için toplam 3,7 milyar lira, 2020 yılında ise 2.636 adet iş için toplam 7,5 milyar lira finansman sağlanmıştır. Genel bütçeden pay aktarılmayan bankamızın öz kaynaklarıyla taleplerin tümünü karşılaması takdir edersiniz ki pek mümkün değildir. Finansman

talepleri, bankamız kanunu, yatırım finansman programı, Bakanlık borçlanma izni, talep tarihi, çevresel altyapı, içme suyu, kanalizasyon ve arıtma tesisleri gibi sektörel önceliği ve yerel yönetimlerin kredibiliteleri çerçevesinde değerlendirilmektedir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; imkânları yetersiz yerel yönetimler için Sayın Cumhurbaşkanımızın talimatlarıyla 2011 yılında başlatılan SUKAP Projesi kapsamında 1.490 adet projeden 1.260'ı başarıyla tamamlanmıştır, 230 projede ise çalışmalar devam etmektedir.

Yine, Cumhurbaşkanımızın kararıyla, 2019 yılında Köylerin Altyapısının Desteklenmesi Projesi'nde danışmanlık ve denetim hizmetlerini de başarıyla sürdürmekteyiz.

Katı atıkların doğaya etkilerini önlemek ve ekonomik değer olmasını sağlamak amacıyla katı atık programı kapsamındaki işler için Bakanlığımızla birlikte teknik ve finansman desteklerimiz artarak devam etmektedir. Kaynak geliştirme faaliyetleriyle gayrimenkul projeleri geliştiriyor, elde edilen gelirle kentsel dönüşüme katkı sağlıyoruz. Şehir içindeki endüstri alanlarını şehir merkezinden uzaklaştırarak sağlıklı yaşam alanları oluşturuyor, ses bariyerleri yapıyor, otopark ihtiyacı olan yerel yönetimlere destek oluyoruz. Pandemi sürecinde gelir kaybına uğrayan, deprem, yangın ve sel gibi afetlerde etkilenen yerel yönetimlerimize verdiğimiz mali ve teknik desteklerle vatandaşlarımızın yanında olduk. Şantiyelerimizde gerekli tedbirleri alarak bu süreçte faaliyetlerimizi hiç durdurmada devam ettik. Ayrıca, olası afetlerde altyapımızı yenilemek için ekipman envanterimizi genişlettik, mobil araçlarımızı müdahaleye her an hazır hâle getirdik.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bir asra yaklaşan bilgi birikim ve tecrübemizle yerel yönetimlerimizin ihtiyaçlarını karşılamak adına çalışmalarımıza hız kesmeden devam edeceğiz diyor, 2019-2020 yılı KİT Üst Komisyonu toplantımızın ülkemiz, milletimiz ve bankamız için hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2019 yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1, 2020 yılı Alt Komisyon Raporu'nda 1 öneri bulunmaktadır. Şimdi, 2019 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Kontrollük faaliyeti olan tam denetim ve müşterek denetimin mümkün olmadığı hâllerde yürütülen izleme faaliyetinden elde edilen gelirin ayrı muhasebeleştirilmesi ve bunun personele dağıtılacak kontrollük gelirinin izlendiği karşılık hesabına alınacak tutarın belirlenmesine dâhil edilmemesi önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun Sayın Genel Müdürüm.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Sayın Başkanım, Genel Müdür Yardımcımız izninizle cevabı okumak istiyor efendim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ ONURAY GÖZÜTOK – Cevap: Öneride yer alan izleme faaliyetlerinden elde edilen gelir bu faaliyet kapsamında bölge müdürlüklerinde her bir işe kontrol mühendisi atanması, bu mühendislerin gerek hak ediş dönemlerinde gerekse ara dönemlerde bankamızın imkânlarıyla söz konusu işlerde kontrollük faaliyetlerini yürütmek üzere iş mahallerinde gerekli incelemeleri yaparak hak edişe konu imalatların yapılıp yapılmadığını ve tahsis edilen kredinin talep edilen işte kullanılıp kullanılmadığını tetkik etmesi, böylece belediyenin uğrayabileceği maddi zarar yanında, kamu zararına neden olunmaması, belediyece yapılması muhtemel fazla veya eksik ödemelerin önüne geçilmesi, hak ediş eklerinde yapılan düzeltme önerileriyle

hem işin mevzuata uygun şekilde ilerlemesi hem de olası hukuki durumlarda dosyanın tam olması açısından belediyeye teknik danışmanlık sağlanması sebeplerinden dolayı kontrollük geliri olarak değerlendirilmektedir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Başkan, tam örtüşmüyor olabilir ama sorun belediyeler olunca bu belediyelerle ilgili bazı sıkıntıları burada... Genel Müdürlü karşılıklı oturma fırsatını bulmuştum bir kez, bir belediye başkanımızla kredi için yanına gitmiştik, kredi sağlama noktasında hazır olduğunu söyledi ama o belediye başkanı baktı ki faiz çok yüksek, biraz tereddüt etti, sonra da vazgeçti. Fakat değişik belediyelerden, özellikle ben İzmir Milletvekili olduğum için bazı talepleri aldım; ben burada uzun uzun size bu talepleri okumak istemiyorum yani özellikle yerel yönetimlerde ayrıcalık yapmayacağınız inancıyla bu sözlerimi söylemek istiyorum.

Özellikle küçük belediyelerin yani “küçük” derken, nüfus açısından ilçe belediyelerinin İller Bankasından önemli derecede beklentileri var yani pay alabilme ve kendi altyapı sorunlarından tutun, işte bu hizmet araçlarını satın almadan kredilendirmeye kadar birtakım talepleri söz konusu. Bu talepleri... Ben bütün belediye başkanlarına buraya gelmeden on beş gün, yirmi gün kadar önce yazı yazdım ve dedim ki: Yani İller Bankası Genel Müdürü ve Yönetim Kurulu üyeleri gelecekler, kendilerine sizin belediyelerinizin talepleri için denetimde... Zaten 1933 yılında Belediyeler Bankası olarak kurulan, sonradan 1945’te hedefi daha genişletilen, işte İller Bankası Kanunu’yla görev ve yetkileri geliştirilen İller Bankasının yerel yönetimlere desteği siyasi parti farkı gözetmeksizin devam eder, etmektedir. Bu noktada, bana yazılan bazı yazıları size takdim edeceğim, siz bunları değerlendirip bana yazılı olarak yanıt vererseniz yani niye gerçekleşmediğine ya da bu talebin, belediyenin talebinin hangi gerekçeyle reddedildiğine ilişkin görüşlerinizi belirtirseniz çok memnun olurum. Ayrıca, buna ilişkin konuşurken de hemen tamamlayayım, Ankara’da... Nevzat Bey burada mı?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Biraz önce buradaydı.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Tamam.

Haymana var, Haymana çok önemli bir ilçemiz, burada bir Çalış Köyü var. Bu Çalış köyünün insanları çok çalışkan insanlar ve ben o köye zaman zaman giderim, misafir olurum, işte köy evinde kalırım falan. O köyde bir içme suyu, kanalizasyon ve altyapı sorunu var. Bunun önemi şu: Bu noktada, İller Bankasının, sizin bazı köylerde, işte sıkıntılı olan yerlerde destek vererek sorunları çözdüğünüzü biliyorum yani ve bunu da zaten siz anlatıyorsunuz konuşmalarınızda ve önerilerinizde. Burada bağış ve yardım bütçenizden buradaki içme suyu, kanalizasyon ve altyapıyla ilgili bir çalışma yaparak bu Çalış köyünün çalışkan insanlarına bir katkıda bulunabilir misiniz diye de bu soruyu yöneltiyorum.

Teşekkür ediyorum.

Ayrıca, hoş geldiniz demeyi unuttum, onun için de gecikmiş bir hoş geldiniz oldu. İller Bankasının öneminin ne olduğunu, geçmişte büyükşehir belediyesinde daire başkanlığı statüsünde görev gören bir insan olarak çok iyi biliyorum. İller Bankası payıyla birçok kentin altyapı kanalizasyon sorununun çözüldüğünü ve kentlerden belediyeler İller Bankasına ödedikleri paylarla, İller Bankasının desteğiyle şehirciliğin ne derece ileriye doğru gittiğine geçmiş dönemde de bugünlerde de tanık oluyoruz. Onun için de çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Sonra, bazı konularda da eleştiririm, bu eleştirimi de saklı tutuyorum.

Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bu, giriş bölümü diyorsunuz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bu, reklamlar kısmıydı.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederim Sayın Sertel.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Bunu şey yapabilir miyiz Sayın Başkanım?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Geneli üzerinde söz verdiğim zaman Sayın Genel Müdürüm... Yani yazılı da verebilirsiniz, sözlü olarak da verebilirsiniz. Geneli üzerindeki...

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Dedim: Bunu hemen şey yapsak diye düşünmüştüm de.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bir saniye...

Sayın Yaşar’a da söz vereceğim.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Bir son konu söylemişti, dosyayla ilgili değil de sadece o son konuyla ilgili belki...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ben söz vereceğim o zaman, tamam.

Sayın Yaşar’a da söz verdikten sonra...

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Sayın Başkan...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ver Başkanım, güzel bir şey söyleyecek belki.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Vereceğim ama bakın, Sayın Yaşar var. O zaman, Sayın Yaşar’a söz vermeyelim mi Sayın Sertel, öyle mi demek istiyorsunuz?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yok, verelim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Yaşar.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sayın Yaşar’ın hakkını her zaman savunuruz biz.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Eyvallah, teşekkür ederiz.

Kıymetli Başkanım, Komisyonun değerli üyeleri, Sayıştayın kıymetli temsilcileri, Kurumun yöneticileri; öncelikle hoş geldiniz.

Şimdi, öneri üzerinde ben bir şeyler söylemek istiyorum. Konu tam anlaşılmadı, Atila Bey de konuyla ilgili konuşmadığı için ben söz alma gereği duydum. Bu, tam anlaşılmıyor yani şöyle: Siz ekstra bir mühendislik hizmeti mi veriyorsunuz? Yani bir krediyi sağladınız herhangi bir belediyeye, bunun da denetimiyle ilgili sahaya elemanlar gönderiyorsunuz; işte, doğru yapıldı mı, yapılmadı mı, artı, eksi, bunu kontrol ediyorsunuz, bundan dolayı da bir fatura kesiyorsunuz. Öyle midir? Buradan elde ettiğiniz gelirin muhasebeleştirilmesi herhâlde burada söz konusu. Burada önemli olan şu, asıl onun için söz aldım: Küçük belediyelerimizde bu tür imkânların olmadığını hepimiz biliyoruz, bu da normaldir. Bu manada, elektrikçisi, mekanikçisi, inşaatçısının istihdam edilmesi mümkün değil. Tam tersine yani bunun hem izlemeye kalmasını hem de bu alanın güçlendirilmesini... Yani bu mühendislik faaliyetlerinin, denetim faaliyetlerinin çok fazla işin içinde olmadıkları için bazen çok ciddi maddi kayıplara da sebep olması mümkün. Onun için, bu birimin ben daha da güçlendirilerek... Artık Türkiye’deki ihalelerin önemli bir kısmı da adına da “müşavirlik hizmeti” dediğimiz yöntemlerle... Bilmiyorum, siz müşavirler marifetiyle mi yaptığınız yatırımları takip ediyorsunuz?

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Yok, kendimiz.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Kendiniz ediyorsanız... Demek ki böyle bir birim oluşturularak, bu birim de daha güçlendirilerek bu yatırımların daha dikkatli, daha yerinde takibini yapmak mümkün. Dolayısıyla ben bu önerinin izlemeye kalmasını, hatta mümkünse daha da güçlendirilmesini... Buradan elde edilen gelir sadece o giden arkadaşlar değil de belki tümüyle bir gelir grubu oluşturulup farklı bir metotta değerlendirilebilir ama bu birimin kesinlikle güçlendirilmesi lazım.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Sayın Başkanım, belki Sayın Vekilimin dediği gibi...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bir saniye, söz vereceğim Değerli Genel Müdürüm.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Biraz açıklama yapmak gerekir, yanlış anlaşıldı da.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürün söz vereceğim size, söz vereceğim.

Şimdi, diğer bütün üyelerimiz var mı?

ORHAN SÜMER (Adana) – Ama Başkanım, Sayın Genel Müdürümüz ne güzel hazırlanmış.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, tamam, vereceğim, hazırlanmış.

Sayın Genel Müdürümüz başarılı. Genel Müdürümüzü çalışmalarından dolayı biz de tebrik ediyoruz, kutluyoruz ama söz vereceğim.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Sadece şunun için...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bir saniye Genel Müdürüm...

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Konu başka yere gidiyor da o yüzden yani belki açıklama yaptıktan sonra eleştiriler çok daha doğru olur diye cevaplamak için uğraştım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Söz bir yere gitmeden sözü size vereceğim zaten.

Sayın Genel Müdürüm, buyurun, söz sizde.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Sayın Başkanım, bu konuyla ilgili...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet evet, bu konuyla ilgili, konuşulanlarla ilgili.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Şimdi, İller Bankası yerel yönetimlere bu yaptığı denetimlerle ilgili 3 şekilde hareket etmektedir: Yani bir tam denetim, bir müşterek denetim, bir de izleme şeklinde faaliyetlerimizi yürütüyoruz.

Şimdi, tam denetimde yine, o yerel yönetime bir finansman desteği veriyoruz. Finansman desteğinden sonra -vekilimin de söylediği gibi- hani kendi teknik ekibi, kapasitesi yeterli olmayanlar İller Bankasına yetki veriyor. Biz finansmandan sonra da onun ihale dosyasını, ihalesini, yapım sürecini, bütün her şeyini tamamlıyoruz ve bütün hukuki ve teknik sorumluluğu İLBANK'ta olmak kaydıyla işi tamamlıyor ve yerel yönetime teslim ediyoruz. Bunun için de bir denetim bedeli alıyoruz biz, bunun oranı da yüzde 3'tür.

İkincisi olan müşterekte yine biz finansman desteği veriyoruz, bunun ihalesini yine biz yapıyoruz ama denetimini beraber yapıyoruz yani yine hukuki ve mali sorumluluğunu birlikte üstlenerek götürüyoruz, süreci tamamlıyoruz. Orada da bir denetim ücreti var. Ama ilkinde yüzde 3 olarak alıyoruz, her şey bize ait olduğu için; ikincisinde beraber yaptığımız için yüzde 2 alıyoruz.

Bu izleme olan, gündemdeki maddeyle ilgili, yine finansmanı biz veriyoruz Sayın Başkanım ama bunun ihalesini ve denetimini belediye yapıyor. Ama biz İLBANK olarak bütün finansmanları tahsis ettiğimizde belediyeye parayı aktarmıyoruz. Bu işler yapıldıkça, hak edişe bağlandıkça ve ondan sonra ilgisine yani yapan yükleniciye para aktarılıyor, hiçbir şekilde belediyeye gitmiyor. Burada da belediye ihaleyi yapıyor ama şimdi, biz hak ediş bazlı ödeme yapıyoruz. Ama burada da yine, biz o işle ilgili bir mühendis atıyoruz, yine alana gidiyoruz, o işin gerçekte yapılıp yapılmadığına bakıyoruz, hak edişe imza atıyoruz yine. Onun için de yine, burada da daha önceki yıllarda fazlaydı -belki Sayıştaydaki arkadaşlar bu konuda şey yapabilir yani bizi, onu çalışmalarında görmüşlerdir- bu oranı da yüzde 1 yaptık, düşürdük yani diğerleri gibi yüksek bir oran değil. Yani arkadaşların oradaki şeyi, bize göre bu yüzde 1 de diğer denetim gelirleri gibi bir gelirdir. Zaten 3'ü de tek havuzda toplanıyor. Bu anlamda, bu, verilen bir hizmetin karşılığı olduğu için... Hatta ve hatta biz burada bu finansman tahsislerinde diğer bankalar gibi dosya mosya hiçbir ücret de almıyoruz. Sadece bu denetime karşılık almış olduğumuz yüzde 1 gibi bir ücrettir. Yani bize göre de bu şekilde...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bulgumuzda da açıkladığımız üzere, izleme faaliyetinin bir kontrollük hizmeti olarak değerlendirilemeyeceğini, bu faaliyetten elde edilen gelirin de kontrollük fonu, gelir olarak değerlendirilmesinin doğru olmadığını düşünüyoruz. Örneğin, herhangi bir belediyeye 1 milyar TL asfalt işlerinde kullanılmak üzere izleme kredisi veriliyor ve bundan belli bir fon kesintisi yapılıyor. İLBANK personelinin -az önce Sayın Genel Müdürümüzün de ifade ettiği üzere- bu asfalt yapım ihalesiyle ilgili...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Denetimle ilgili konulara tekrar girmeden, bu önerinin izlemede mi, gündemde mi... Sadece bunu bekliyoruz sizden.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzlemede kalmasını...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ne var aydınlatsa Başkanım?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Zaten detaylı olarak raporda var Sayıştayımızın görüşü, tekrar...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır ama Sayıştay burada, belki ilave bir bilgi söyleyecek.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – İlave başka bir şey söyleyecek misiniz?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Yok, hayır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Söyleyecekseniz buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, söyleyeceklerimiz, izlemede kalınması...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, tamam.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle 2019 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, 2020 yılı önerilerinin görüşülmesine başlıyoruz.

2020 yılının 1 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Sayın Başkanım, diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

Evet, yanıt için...

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI VEKİLİ ONURAY GÖZÜTOK – Cevap:

Diğer bulgu ve önerilerin yerine getirilmesi hususunda Bankamızca gerekli dikkat ve özen gösterilecektir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Diğer bulgu ve önerilerle ilgili görüş beyan eden üyemiz var mı?

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – 2020 yılı Sayıştay raporunda, bulgu 9.2.1, diğer öneri 1. Burada Bankanın bağışta bulunabilmesine yetki veren açık bir yasal düzenleme olmaksızın bağışta bulunulmasına dikkat çekiyor Sayıştay. Bu bağlamda Bankanız tarafından 2020 yılı boyunca toplam 77 milyon 541 bin 336 lira tutarında bağış ve yardımda bulunulmuş. Tabii, bir yılda bu ciddi miktarda bir bağış yapmışsınız.

2021 yılının tamamında ve 2022 yılının ilk 5 ayındaki bağış ve yardım tutarı nedir? Bunu öğrenmek istiyorum. Ayrıca, 2021 ve 2022 yılında hangi kurum, kuruluş ve yerel yönetimlere hangi projeler doğrultusunda bağış veya yardım yapılmıştır? Bunun listelemesini yaparsanız memnun olurum. Bir de ne kadar bağış yapıldı, onu öğrenmek istiyorum.

Bağış yaptığınız kurum ve kuruluşlar arasında vakıf ve dernekler var mı? Varsa, bu yıllarda bağış ve yardımda bulunduğunuz dernek ve vakıfların listesi varsa onu da istiyorum. Bu konuda Sayıştayın bu diğer bulgudaki merakını ve eleştirisini de benim merakımla bütünleştirerek açık yanıt vereceğinizi biliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Sertel.

Sayın Genel Müdürüm, geneli üzerinde görüşmeler bittikten sonra konuyla ilgili değerlendirmenizi ve yanıtınızı alırız.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi, geneli üzerindeki görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben söz vereceğim.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimiz var.

Sayın Kartal, buyurun.

İRFAN KARTAL (Van) – Sayın Başkan, Sayın İller Bankası Yönetim Kurulu ve Genel Müdürü, sayın Bakanlık mensupları ve Sayıştay mensupları; hoş geldiniz. Toplantının hayırlara vesile olmasını diliyorum.

İller Bankasının gerçekten, ülkemizde 1.473 yerleşim biriminde çok büyük hizmetler yaptığını bir inşaat mühendisi olarak da uzun yıllar izlemekteyim.

Yalnız, ilimde Van Gölü'nde değil de Van denizinde uzun yıllardan beri oluşan çamur deryasının temizlenmesi için gerekli çalışmalara başlanmıştır. Bu çalışmalar için, devam eden bu uzun çalışmalara finans kaynaklarının İller Bankası tarafından daha desteklenmesini talep ediyoruz, buna yardımcı olunmasını talep ediyoruz.

Bir de Van şehir merkezimizde Beşyol sokak kavuşması, İller Bankası'na finans desteğinin sağlanması... Atık su arıtma tesislerine ait çalışmalarında güzel çalışmalar yapılmaktadır. Bunlar için de yine, Van Gölü ve Van şehrinin Beşyol sokak sağlıklılaştırma projesine gerekli önemin biraz daha verilmesini talep ediyoruz.

İller Bankasının çalışmalarının hayırlı olmasını diliyorum, başarılar diliyorum, devamını diliyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Kartal.

Buyurun Sayın Gaydalı.

MAHMUT CELADET GAYDALI (Bitlis) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

31 Mart 2019 resmî seçim sonuçlarına göre HDP, 3 büyükşehir, 5 il, 45 ilçe ve 12 belde olmak üzere toplam 65 belediye başkanlığı, 1.230 belediye meclis üyeliği ve 101 il genel meclis üyeliği kazandı. 19 Ağustos'tan bugüne 3'ü büyükşehir, 5'i il, 33'ü ilçe, 7'si belde belediyesi olmak üzere toplam 48 belediyemizin belediye eş başkanları İçişleri Bakanlığı talimatıyla görevden uzaklaştırıldı. Söz konusu belediyelerimize il ve ilçelerde Hükümetin atamasıyla mülki idare amiri sıfatıyla görev yapan il valileri ve ilçe kaymakamları kayyum belediye başkan vekili olarak atandılar.

CHP Adana Milletvekili Burhanettin Bulut, İLBANK'ın geçen yıl yerel yönetimlere 2 milyar 721 milyon lira destek verdiğini, bu kaynağın yüzde 94'ünün Cumhuriyet Halk Partisi ve kayyum belediyelerine aktarıldığını söyledi.

Bu meyanda 48 belediye ismi sayacağım: Ağrı Diyar, Batman merkez, Batman İkiköprü, Bitlis Güroymak, Dersim Akpazar, Diyarbakır Büyükşehir, Diyarbakır Bismil, Diyarbakır Eğil, Diyarbakır Ergani, Diyarbakır Hazro, Diyarbakır Kayapınar, Diyarbakır Kocaköy, Diyarbakır Kulp, Diyarbakır Lice, Diyarbakır Silvan, Diyarbakır Sur, Diyarbakır Yenışehir, Elâzığ Sarıcan, Erzurum Karayazı, Hakkâri il, Hakkâri Yüksekova, Iğdır merkez, Iğdır Halfeli, Kars merkez, Mardin Büyükşehir, Mardin Kızıltepe, Mardin Derik, Mardin Mazıdağı, Mardin Savur, Mardin Nusaybin, Muş Bulanık, Muş Erentepe, Muş Varto, Muş Altınova, Siirt merkez, Siirt Baykan, Siirt Kurtalan, Siirt Gökçeabağ, Şırnak Cizre, Şırnak İdil, Urfa Suruç, Van Büyükşehir, Van Başkale, Van Erciş, Van İpekyolu, Van Muradiye, Van Özalp, Van Saray.

Yukarıda saydığım belediyeler kayyum atama tarihlerinden sonra ayrı ayrı olarak İLBANK'tan ne kadar destek almışlardır? Yine, ayrı ayrı olarak ne kadar kredi ve proje desteği almışlardır? Bu il ve ilçeler ayrı ayrı olarak ne kadar hibe almışlardır? Bunları rica ediyorum.

Teşekkürler.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Gaydalı.

Buyurun Sayın Peköz.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Teşekkür ederim Başkan.

Kurum yöneticilerine hoş geldiniz diyorum.

İller Bankası, normalde fonksiyonel bir banka ve Türkiye'nin kalkınması ve yerelde de aynı zamanda gelişmelerin sağlanabilmesi için önemli bir fonksiyona sahip. Ancak, 1999 yılında belediyeleri kısmen almamızla birlikte 37 belediyeyle başladık, 2014'te 102 belediyeye çıktı. Bu dönemlerde İller Bankası'na yakından izledim. Ancak, İller Bankası'nın bugüne kadar hakkaniyetli bir yönetim sergilediğini söylemek maalesef mümkün değil. Biraz önce İller Bankası Müdürünü dinlerken acaba başka bir ülkede mi yaşıyoruz, burada mı yaşıyoruz diye doğrusu tereddüt geçirmediğim değil.

2014 yerel seçimleri sonrası halk iradesi yok sayılarak el konulan belediyelerimizde halk adına hizmet yapılması gerekirken, daha önce talep edilen kredilerin hiçbiri sağlanamazken daha sonra kayyum atamalarıyla birlikte çok ciddi kredi borçlandırmaları yapıldı. Bir örnek vermek istiyorum: Yüksekova Belediyesi, Hakkâri'nin Yüksekova ilçesinin belediyesi, İller Bankasından aylık aldığı pay 6 milyon lira. Daha önce 20 milyon liralık bir kredi talebi bir buçuk sene uğraşmış olmasına rağmen verilemedi ama kayyum atandıktan sonra 600 yüz milyon lira kredi verildi. İller Bankası bu krediyi nasıl verebildi? Bir banka 6 milyon lira geliri olan bir belediyeden bu parayı nasıl tahsil etmeyi düşünüyordu da 100 katı krediyi çok rahat verebildi? Dolayısıyla, burada bir hakkaniyetsizlik olduğu belli.

Biraz önce Celadet Bey'in saydıklarının tamamı bizim belediyelerimizdi ve bunlar kayyum atanan belediyelerdir. Kayyum atanan belediyelerin tamamının 2014'ten sonra 2019'a giderken de son derece büyük ciddi borçlarla karşı karşıya kaldıklarını gördük. İller Bankasından sağlanan kredilerin çoğu zaman özel harcamalara yani işte, odalarını döşetmek gibi, hediye almak gibi, işte, misafir ağırlamak gibi milyonlarca, 200 kişinin, 300 kişinin oturabileceği yerde 700 kişilik yemekler vermek gibi falan, tonlarca işte, kuru yemiş vesaire gibi şeylere harcadığı çok açık olarak meydanda dururken önümüzdeki dönemde bu belediyelerin yeniden alınması hâlinde nasıl bir durumla karşı karşıya kalacaklarını şimdiden doğrusu hesaplamak bile istemiyorum.

Ayrıca, aşağı yukarı 100 belediyeye hibe yapılmış. Bunların 99'u AKP ve MHP belediyeleri, bunun dışındaki belediyelerin aldığı pay yüzde 0,19. Dolayısıyla, burada da çok ciddi bir haksızlık görülüyor. İller Bankasının böyle devam etmesi hâlinde önümüzdeki dönemde ülkenin çok ciddi sorunlarla, yerel yönetimlerin çok ciddi sorunlarla karşı karşıya kalacağını şimdiden söylemek mümkün.

Yine, 22 avukat çalıştırıyorsunuz bünyenizde ve işlemler için de Sayıştay denetim raporlarına göre son derece liyakatli iş yapabilir durumda olmalarına rağmen özel bir hukuk bürosuyla bir anlaşma yapıyorsunuz ve 380 bin lira bu özel hukuk bürosuna para ayırıyorsunuz. Oysaki bünyenizdeki avukatların yıllık baktıkları dosya sayısı 64 adet. 64 adet dosyaya bakabilirken, bunların daha fazlasına da bakma şansı varken özel bir büroyla anlaşma yoluna gitmeniz gerekçesi ve sebebini de öğrenmek istiyorum.

Ayrıca, dernek ve vakıfların isimlerini açıklamamışsınız. Biraz önce soru olarak soruldu, 77 milyon 500 bin lira bağış yapılmış ama bunların isimleri açıklanmamış. "Müftülük" demişsiniz, 412 bin lira bağış yapmışsınız, onun da hangi müftülük olduğunu söylememişsiniz. Bağış yaptığınız bu dernek ve vakıfların da isimlerini öğrenmek istiyorum.

Bundan sonra belediyeler size müracaat ettiklerinde hangi partiye ait olup olmadığını dikkate alarak mı kredi tahsis yapacaksınız ya da borçlandırma yaparken gelirini hesaplayarak mı yapacaksınız, yoksa hangi partidense, kendinize yakın bulduğunuz ya da iktidara yakın bulduğunuz belediyelere mi o kredileri tahsis edip daha sonra da uzun yıllar almamakla karşı karşıya kalacak mısınız? Şu andaki yapılan hesaplara göre kayyum belediyelerinin çoğu son derece borçlu, onun dışında, normal işleyişi olan belediyelerde de AKP'nin denetiminde olan belediyeler çok yüksek borçlarla karşı karşıya olmakla beraber şu anda da kredi almaya devam edebiliyorlar. Bunu nasıl izah ediyorsunuz, merak ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Peköz.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Kurumun değerli yöneticileri, tabii “yerel yönetimler” deyince, aşağı yukarı doğumdan defne kadar bütün her şey sizin alanınıza giriyor yani insan daha doğduğu andan itibaren ve sizin desteklediğiniz kurum ve kuruluşlar... Bugün maalesef belediyelerimizin gelirleri açısından baktığınız zaman özellikle Anadolu belediyelerinin ayakta durması mümkün değil yani mevcut bütçe rakamları üzerinden sağlanan rakamlarla hayatyetlerini devam ettirmeleri mümkün değil. Şu an sizin gönderdiğiniz paylarla, zaten belli borçlara da kesilince kalan rakam ortada; bununla ancak personel giderleri karşılanabiliyor. Dolayısıyla, özellikle nüfusa veya başka kriterlere bakmadan bu küçük belediyelerle ilgili İller Bankası özel bir yapı oluşturabilir mi? Yani bugün en temel ihtiyaçlardan olan kanalizasyon, içme suyu veya arıtma tesisi sizin buradaki ilgi alanlarınızın en başında geliyor ama buna ihtiyaç var, buna hiç kimse “Yok.” diyemez ama belediyenin mevcut imkânlarıyla da bunun yapılması mümkün değil. Belki buna yönelik özel bir çalışma yapmak lazım, buna yönelik belki bazen işte, elektrik ve doğal gaz bedelini biz hazineден aktarıyoruz, hani belli bir rakama kadar tüketildiği takdirde hazine tarafından karşılanıyor. Yine, aynı şekilde, bu küçük belediyelerin genel ihtiyaçları da İller Bankasının gelirlerine esas olmadan hazine tarafından karşılanabilir mi? Bununla ilgili bir çalışmanız var mı? Zaman zaman biz de belediyelerle ilgili sizlere müracaat ediyoruz. Tabii, genelde üstyapı yatırımlarından daha çok altyapı yatırımlarını destekliyorsunuz ama bugün belediyelerin, içinde bulunduğu durum itibarıyla da bu işlerin altından kalkması zor.

Tabii, bunun hemen paralelinde özellikle yenilenebilir enerji kaynaklarından bahsettiniz. Bugün belediyelerin en büyük giderlerinin başında da enerji giderleri geliyor. Bunun bir noktada fazlalığını satma imkânları da var, belki bununla ilgili özel bir birim oluşturup belediyelerin tüketimlerinin 2 katı, 3 katı -bulundukları ortamlar müsaitse bu manada- enerji üretimleriyle hem kendi enerjilerini karşılarlar hem de bir finansman kaynağı oluşturabilirler. Bununla ilgili bir çalışmanız var mı? Siz uluslararası arenada farklı kurum ve kuruluşlarla irtibat hâlinde olduğunuzu söylüyorsunuz, buradan da belli kaynaklar aktarabileceğinizi söylüyorsunuz; bunlar uluslararası arenada da kabul gören projelerdir. Özellikle yenilenebilir enerji konusunda kredi bulmada daha rahat olabileceğinizi ben düşünüyorum.

Tabii, küçük belediyelerin bunları teknik olarak çalışması da veyahut da hazırlaması da mümkün olmuyor. Kendileri yaptığı takdirde rakamların arttığını ama böyle toplu bir şey olduğu zaman... Mesela 1 megavat yaklaşık maliyeti 450-500 bin dolar civarında ama 500-600 kilovatsaatlık yapmaya kalktığı takdirde -belediyelerin aldığı tekliflerden biliyorum- bu rakamlar yüzde 40-50 daha yüksek. Bu manada toplu bir alanda bunun üretimi yapılabilir, belediyelere zaman zaman nasıl belli katkılar sağlıyorsanız bu RES’ler konusunda belki malzeme desteği verebilirsiniz; işte, mühendislik hizmeti veriyorsunuz, teknik denetim hizmeti veriyorsunuz, verdiğiniz hizmete göre onu da kademelendirdiniz 3, 2, 1 şeklinde; burada da bu manada bir destek verebilirsiniz. Bu toplu alımlarda da çok ciddi rakamlar elde edilir diye düşünüyorum.

Yine, tabii “kentsel dönüşüm” diyorsunuz, bugün Türkiye’nin deprem kuşağında olması itibarıyla da dönüşümü bekleyen çok ciddi konut sayısı var, 6 milyon civarında dönüşümü bekleyen konut var. Şimdi, konutları dönüştürürken aslında yine işe biz tersten gidiyoruz, her kentsel dönüşüm olan bölgenin altyapısı bitmeden üst yapısını değiştirmenin ben biraz daha mahzurlu olduğunu düşünenlerdenim yani önce altyapısı bitmeli; kanalı, suyu, yolu, izi, bunlar bitmeli ve bunun üzerine binalar inşa edilmeli. Mesela, kentsel dönüşüm alanları zaman zaman belediyeler tarafından ilan ediliyor, buraya da geliyor, onaylanıyor, gidiyor. Orada bir ön şart oluşturmak lazım, önce altyapının bitmesi lazım ve altyapıyı da onun bünyesinde çözmek gibi... Tabii, bir şehrin yaklaşık kırk yılı, elli yılı planlanıyor; o gün orada yaşayan nüfus belli. O günkü mevcut hâliyle o altyapı diyelim ki 20 bin nüfuslu bir ilçenin altyapısıysa,

siz orada bir taraftan yoğunluğu da değiştirince nüfus artıyor. O yoğun nüfusu taşımayabilir; yolu da taşımaz, trafiği de taşımaz, kanalizasyonu da taşımaz, suyu da taşımaz. Dolayısıyla bu alanın üzerinde çok ciddi çalışma yapılması lazım.

Diğer bir husus, siz normal bankacılık faaliyeti yapamıyorsunuz ama bu büyüklüğe baktığınız zaman Türkiye'deki birçok bankadan toplam büyüklüğünüz çok çok daha fazla. Mesela, bu manada da size izin verilebilir yani normal bankacılık faaliyetleri konusunda belediyeler paralarını yatırırlar, çekerler veya başka alanlarda faaliyet gösterebilirler. Yine, uluslararası arenada -bu söylediğiniz Avrupa Yatırım Bankası da dâhil- bu tür alanlardan kredi temini konusunda daha güçlü olabilirsiniz veya mesela, sürekli bir para arayışınız var, sürekli bir kredi arayışınız var, bu da normal çünkü sizin orta yere koyduğunuz rakamlarla bu yatırımların altından kalkması başka türlü mümkün değil. Dolayısıyla burada da bir senkronizasyonun olması lazım.

Tabii, genel manada siyaset önemlidir ama siyaset seçimlerde kalmalı, seçimler bittiği andan itibaren... Neticede o beldeler, o belediye başkanları, o belediyeyi seçen insanlar da hangi yapıya sahip olursa olsun, bu hizmetleri fazlasıyla hak ediyor. Bu konuda da adil davranacağınızı ben düşünüyorum. Zaman zaman belli belediyelerle ilgili biz de taleplerde bulunuyoruz; geneliyle ilgili değil ama -geneliyle ilgili çok fazla bilgim yok- özel projelerde zaman zaman bizim de müracaatımız oluyor; bunların muhakkak desteklenmesi lazım. Özellikle, şimdi, mesela, yaz sezonu, muhakkak yol, iz bakımları var, bunların muhakkak gerçekleşmesi lazım. Bu konuyla ilgili, belediyelerin maalesef sizden başka bir gelir kapısı da yok. Bunlarla ilgili genel manada neler düşünüyorsunuz? Yani uluslararası arenadan ne kadar kredi oluşturabildik, ne kadarı İller Bankası üzerinden oluştu? Uluslararası arenada ortak olduğumuz bankalar var, zaman zaman bize şöyle bilgiler de geliyor: "Bizim uluslararası arenada bankalara verdiğimiz öz sermaye kadar maalesef biz kredi kullanamıyoruz." Özellikle krediyle ilgili belgelerin hazırlanması konusunu bundan önceki Komisyon toplantılarında da ben gündeme getirmiştım. Çünkü bu söylediğiniz projelerin tamamı, uluslararası arenadan bu finansmanı sağlayacaksanız özellikli projeler. Bunların dosyalarının hazırlanması bile bir kabiliyet, beceri gerektiriyor, eleman gerektiriyor. Yani bugün Samsun'un Ladik ilçesinin veya buna benzer uzak ilçelerindeki belediye başkanlarının uluslararası arenadan kredi kullanabilmesi için o evrakları hazırlaması mümkün değil. Bizdeki gibi de değil tabii, uluslararası arenada daha çok fizibilitelere bakıyor; bu parayı alacaksın ama yarın hiç kimse kimsenin hesabına parayı aktarmıyor. Orada fayda maliyetleri dâhil, bu işin nasıl yapılacağı, aşamalarının ne olduğu gibi bir dizi ansiklopediyi oluşturacak belgeler isteniyor. Bununla ilgili, Kurumunuzda bir birim var ama oranın daha da güçlendirilip daha da aktif hâle gelmesi lazım. Mümkün olduğunca bunlar uzun vadeli krediler, belediyeleri de bir miktar rahatlatacaktır. Bu manada da destek olmak lazım. Ümit ediyoruz... Bütçenizdeki değişiklikleri bilmiyorum ama -Türkiye'nin özellikle İller Bankası olarak yüz yıllık, bir asırlık geçmişiniz var- belediyelerin, özellikle Anadolu belediyelerinin sizden başka da kimsesi yok; bununla ilgili belli bir plan, programınız var mı, önümüzdeki beş yılda ne var, on yılda ne var? Yani bu yerel yönetimlerle ilgili muhakkak sizin orta yere bir yol haritası koymanız lazım, yoksa vergilerden belli rakamlarla toplanan paraların nüfus oranında dağıtılmasıyla bu iş çözülecek gibi durmuyor. Hem finansman açısından hem proje üretim ve takibi açısından hem de değişen ve gelişen şartlara göre yepyeni alanlar oluşuyor. İşte "çevre kirliliği" diyorsunuz, ortada hiç olmayan bir müsilağa muhatap olduk, belki ileride buna benzer hadiseler de olacaktır; bununla ilgili de en azından teknik olarak geleceğe yönelik de belli projeksiyonlarınızın muhakkak olması lazım.

Ben çalışmalarınızda başarılar diliyorum. İnşallah, bundan sonraki dönemlerde çok daha güzel şeyleri hep beraber yaşıyoruz.

Her şey her zamankinden daha iyi olur diyor, görevinizde başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar. Ayrıca, süreye uyduğunuz için de teşekkür ediyorum.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Girmeden uyarmıştınız Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Subaşı.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

KİT Komisyonumuzun saygıdeğer milletvekilleri, arkadaşlarımız, İLBANK'ın Yönetim Kurulu üyesi, Sayıştayın değerli temsilcileri, Bakanlığımızın değerli temsilcileri; şimdi, tabii, gerek şehrimizde gerek gittiğimiz her yerde, hakikaten, tabelalarda gördüğümüz zaman çok beğendiğim, aklımıza gelen, okumadan anladığımız bir slogan var. Ben de eski bir Çevre Bakanlığı personeli olarak bazı şeyleri söyleyeceğim. Baktığımız her yerde sloganıyla birlikte İLBANK'ın özellikle şehrimde, Kuvayimillîye şehri Balıkesir'de; 9 tane CHP'nin, 1 tane İYİ Partinin, 10 tane AK PARTİ'nin ilçesinin olduğu bir yerde, büyükşehirin olduğu bir yerde ayırım gözetmeden nasıl hizmet ettiğini örnekleriyle birlikte birazdan anlatmak istiyorum.

Şimdi, Sayın Genel Müdürüm -Tufan Bey de burada- özellikle 1986 yılından bugüne kadar, şehrimizde 15 bine yakın tapuyu ilgilendiren “Çözülmez.” denilen bir problemi çözdüğünüz için ben huzurlarınızda şehrim adına, mağdurlar adına teşekkür ediyorum. Bu, Çevre Bakanlığımız, İLBANK devreye girmeseydi çözülmeyecekti ve ciddi manada, şehrimizde çok güzel bir hava oluştu. Yine, devam eden yatırımlarla ilgili olarak, özellikle bizim Marmara Adamız küçücük bir ada olmasına rağmen, yaz aylarında 300-500 binlik nüfusu olmasına rağmen, buraya kazandırdığınız, atık suyla ilgili, deniz suyundan içme suyu veya kullanma suyuyla ilgili çevrilebilir regülatör olmak üzere, kanalizasyon ve ikmal inşaatları olmak üzere, ben, şehrimize ayırım gözetmeden, üzerine ısrarla basıyorum... İşte, Genel Müdürüm burada, Tufan Bey burada; Bandırma Belediyesi CHP'dedir, Bandırma Belediye Başkanıyla gelip gelmediğimi Genel Müdürümüz söylesin. Şehrim Gönen'in -Gönenliyim- Belediye Başkanı CHP'dedir, gelip gelmediğimi... Şehrimize gelen yatırımlarla ilgili olarak Erdek...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kendi kendisiyle tartışıyor. Biz bir şey demiyoruz ki.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Ama denildi burada, az önce “Yatırımların yüzde 99'u AK PARTİ ve MHP'li belediyelere, yüzde 1'i diğerlerine yapıldı.” denildi.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Sayıştay raporlarında var; ben söylemiyorum, Sayıştay raporları söylüyor.

YAVUZ SUBAŞI (Balıkesir) – Ben şehirde yaşıyorum, şehrimde yaz aylarında herkesi davet ediyorum, defalarca davet ettim. Bu vesileyle, işte, Bedri Bey “Susurluk İYİ Partide.” dedin; atık suyla alakalı olarak, kanalizasyon suyuyla alakalı olarak, yapılan hizmetlerle ilgili olarak, güzel hizmetleriyle ilgili olarak ayırım gözetilmeksizin ben şehrim adına Belediye Başkanımıza teşekkür ediyorum. Bunlarla ilgili olarak geçtiğimiz toplantılarda -bunu sataşma adına söylemiyorum ama- bazı muhalefet partisi milletvekili çalışma arkadaşlarımız “KİT Komisyonundan kurumları savunmak için elinize belgeler tutuşturuluyor, okuyorsunuz...” İller Bankasının kendi “web” sitesindeki faaliyet raporuna girerseniz, orada hangi il, hangi ilçe olduğuna varana kadar, yatırım türüne varana kadar, rakamına varana kadar ciddi manada ne yapıldığını görebilirsiniz.

Son olarak, Sayın Genel Müdürüm, KİK kapsamında olan en yüksek oranda ihalelerin kimler tarafından alındığının çok açık, net bir şekilde ilan edilerek her şeyin şeffaf olmasından dolayı; bu şeffaflığımızdan, bu fedakâr çalışmalarınızdan dolayı şahsınızda, Bakanlığımızın ve kurumun tüm temsilcilerini tebrik ediyorum, çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Subaşı.

Buyurun Sayın Durmuşoğlu.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Sayıştayımızın, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli temsilcileri; öncelikle toplantımızın hayırlara vesile olmasını Cenab-ı Allah’tan niyaz ediyorum.

İller Bankası, şehirlerimizi sahip olduğu değerleriyle markalaştırarak ve geleceğe en iyi şekilde hazırlama sürecine öncülük ederek, hizmet kalitesiyle uluslararası bir kalkınma ve yatırım bankası olarak kendini kanıtlamıştır. Cumhuriyetimizin ülkemize kazandırdığı köklü kuruluşları arasında yer alan İller Bankası, kurulduğu tarihten bu yana pek çok işlevi bir arada yürütmüş ve mahalli idarelere hizmet veren temel kurumlarımızdan biri hâline gelmiştir. İller Bankası, mahalli idarelere kredi sağlama görevinin yanında, bu idareler adına harita, imar planı, her türlü etüt, proje ve keşifler ile içme suyu, kanalizasyon, sondaj, arıtma, deşarj, katı atık, jeotermal enerji, çeşitli yapı ve benzeri tesisleri yatırım programları çerçevesinde yaparak veya yaptırarak bu yatırımlar için gerekli araç ve malzemeyi sağlayıp yatırım bankacılığı işlemlerini başarıyla yürütmektedir. Gelişen dünya ve değişen ülke şartlarına intibak ederek kendini yenilemiş, daha dinamik, daha esnek olarak mahalli idarelerimizin gelecek yıllardaki en önemli finans kaynağı olan İller Bankası, yerel yönetimlere kentsel ihtiyaçlarının karşılanabilmesi amacıyla gerekli yasal düzenlemeleri süreçlerinde devam ettirmektedir. Diğer taraftan, yerel yönetimlerin çok ciddi kaynak sıkıntısı çektiğini ve kullanılan kredilerle ciddi borç yüklerinin altına girdiklerini gören İller Bankasının başarılı yöneticileri, başta Sayın Genel Müdürümüz olmak üzere, bu sorunu çözmek için gerekli adımları atmış ve kredi faiz oranlarını ciddi anlamda indirmişlerdir. Özellikle belediyelerin yönetim kapasitesinin genişlemesinde, teknik birikimlerinin artmasında, kendi kendilerine yeterli hâle gelmelerinde İller Bankasının katkısı inkâr edilemez. Gönül rahatlığıyla denilebilir ki Banka, mahalli idarelere yardımcı olma anlamındaki tarihî misyonunu önemli ölçüde yerine getirmiştir. Buna ilave olarak, kuruluşundan günümüze kadar ülkemizin her alanındaki kalifiye insan gücünün gelişmesinde ve oluşmasında âdeta bir okul görevi yapmıştır. İller Bankası, önceki yıllarda belediyelerin patronu olarak takdim edilirken, bu zihniyet AK PARTİ iktidarıyla tamamiyle değiştirilerek belediyelere hizmet eden, onların sorunlarını çözen ve zor şartlara rağmen neler yapabileceğini gösteren bir kuruluş olarak kendini göstermeye başlamıştır.

Yapılan yatırımlar, üretilen hizmetler, verilen desteklerle yurdun dört bir köşesinde onlarca farklı alanda binlerce hizmet üreten, insanımızın yüzünü güldüren, şehirlerimizi büyüten, tarihî ve kültürel mirasımıza sahip çıkan ve doğayla uyumlu yatırımlar yapan İller Bankasının her zaman yanında olduk, olmaya da devam edeceğiz.

Ayrıca, Osmaniye ilimize verdiğiniz destek için başta Sayın Bakanımız Murat Kurum Bey olmak üzere, çok değerli Genel Müdürümüz ve Yönetim Kurulu üyelerine huzurlarınızda teşekkür etmek istiyorum.

Sözlerime son verirken, bir kez daha, toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyor, İller Bankamızın başarılı çalışmalarının devamını diliyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Durmuşoğlu.

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir)– Şimdi, biz Genel Müdüre yönelik bir eleştiride bulunmadık “Cumhuriyet Halk Partili belediyelere yardımda bulunmuyor.” demedik “Bir proje getirildiği zaman reddediliyor.” demedik, öyle bir konuşmamız olmadı ama öyle bir konuşma yapacağımızı tahmin eden Yavuz Bey hazırladığı yazıda Cumhuriyet Halk Partili belediyelerden örnek verdi. İşin aslına bakarsak olay şu: Bir kentte yaşıyor ya da bir ilçede yaşıyor, o ilçede yaşayan insanların siyasi tercihlerine göre bir kurum

eğer onlara ödül veriyor ya da cezalandırıyorsa o kurum bizim kurumumuz değil, öyle bir kurum olamaz yani öyle bir anlayış da olamaz, bunu külliyen reddetmek lazım. Şimdi, Rize'nin Çayeli ilçesindeki Belediye Başkanı da belediye başkanı, Artvin'in Hopa ilçesindeki Belediye Başkanı da belediye başkanı -Karadenizli olduğu için Karadeniz'den örnek veriyorum- Aydın'ın Çine'sindeki Belediye Başkanı da belediye başkanı, İzmir'in Seferihisar'ındaki Belediye Başkanı da belediye başkanı.

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Osmaniye'den örnek ver, Yarbaşı'mızı.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Osmaniye'den örnek vereyim, Yarbaşı; Van'dan vereyim... Yani her yerden veririm.

Şimdi, mesele şu: Bizim kentlerin yönetimindeki belediye başkanları değişiyor ama o kentin belediye başkanı bir başka partiden diye o kente hizmet gelmemesi, beş yıl sonra gelecek belediye başkanını da mahkûm eden bir anlayış çünkü kentlerde bir kanalizasyon olmaması ya da ilçede, bir beldede olmaması, o kentte toprağın kirlenmesi demek, o kentte tarımın bitmesi demek; o kentte artıma olmaması, o kentin suyunun ve doğasının kirlenmesi demek, gelecek nesillere kötü bir ülke bırakılıyor demek. Asla ben öyle bir şey düşünmediğim gibi, bunları söylemedik de söylemeyeceğiz de. Ama ayırım yapıyorsa, bize öyle bir şey gelirse biz onu da söyleriz yani onda bir sıkıntı yok. Muhalefet ederken öyle kâğıda dayalı değil, okuyarak, Sayıştayın bize verdiği bulgulara göre biz eleştirilerde bulunuyoruz ve bizim dayanak noktamız da Sayıştay müfettişleri oluyor. Örneğin, Sayıştayın yazdığı: İşte, İller Bankasından gelen o yüzde 1'lik payın başka bir fona aktarılması nedeniyle izlemeye devam etme kararında olduğunu söylüyor Sayıştay. Ama şimdi bunu bir düzeltme cihetine gitmesi lazım ki kurumun, o ortadan kalsın. Yani yüzde 1 niye birilerine ödenek gibi ayrılınsın ki? Yani Sayıştay özellikle onun altını çiziyor, o yüzden izliyor. Değil mi? Öyle.

Şimdi ben geliyorum benim sorularıma. Ben bazı sorular soracağım, o sorularla hem kendim aydınlanmış olacağım hem de KİT Komisyonu üyeleri mutlaka okuyorlar gelen raporları, onlar aydınlanacak hem de bu işte kurumun herhangi bir sıkıntıya...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yazılı olarak da verebilirsiniz Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yazılı olarak da sorarım ama sözlü olarak sormak hoşuma gidiyor Başkan.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sizin müdahaleniz olmasa belki çoktan girmiştin sorulara.

Banka Genel Kurulu bu il özel idarelerini temsil etmek üzere il genel meclis üyeleri arasından 20 kişiyi seçiyor; belediyeleri temsil etmek üzere belediye başkanları arasından her bir ili temsilen 1 kişi seçiyor, toplam 81 kişi oluyor. “Bakanlıkları temsilen İçişleri Bakanlığı 1, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 1, Hazine ve Maliye Bakanlığı 1, görevlendirilen 3 kişi olmak üzere 104 kişiyle toplanmaktadır.” deniliyor. Şimdi, Genel Kurulunuzda hangi isimlerin yer aldığını merak ettim. İller Bankası Genel Kurulunda yer alan isimler...

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Delegelerin isimlerini mi?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Tabii, tabii, onları. 104 kişinin görevlere ve partilere göre dağılımı nedir? Bunu merak ediyorum. İller Bankasının Genel Kurulu toplantısına katılan...

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Mevzuatımızda var zaten.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm...

ATİLA SERTEL (İzmir) – İşte, onları merak ettim, onları bana isim olarak verirseniz ben de merakımı gidermiş olurum çünkü araştırdım, bulamadım.

Bankayla ilgili ortaya çıkan hukuki uyumsuzluklarda bankayı temsil etmek üzere Kurum bünyesinde avukat kadrosunda istihdam edilen 22 personel var. Yanlış mı, doğru mu bilmiyorum ama “Avukatlık hizmet alımına yöneldiği görülmüştür.” diyor Sayıştay. Yani Kurumda 22 avukat var, bir avukatlık danışman firmasıyla anlaşıyorsunuz ve ilk etapta dört ay için 80 bin lira, sonrasında sözleşme uzatılıyor, on iki ay için 300 bin lira ödeme yapıyorsunuz. Şimdi, Sayıştay, kurum bünyesindeki avukatların yeterli olduğu noktasında bir kanaat belirtiyor ve dışarıdan hizmet satın aldığınız avukatların çok özel olarak takip edilecek davalara verilmediğini, kurum dışından avukat temininin gereksiz olduğunu işaret ediyor; bu durumu bir israf olarak niteliyor Sayıştay. Hakikaten 22 avukat yetmiyorsa size, 24 yapın, 26 yapın, 30 yapın, elinizi tutan yok yani hukuk sisteminde kendi hukuk biriminizi güçlendirebilirsiniz. Bunda kimsenin size söyleyecek bir şeyi yok ama danışmanlık firmasıyla bu işi yaptığınız zaman bu soru da sorulması gerekir diye düşünüyorum. Kurum dışından bir avukatlık firmasıyla anlaşmanızın nedeni, bu firmanın ismi ne, hangi firma -bahse konu firmayla anlaşma, sözleşme devam ediyor mu etmiyor mu bilmiyorum- şimdiye kadar bu avukatlık firmasına kaç dava verdiniz ve bu davalar karşısında ne kadar ödeme yaptınız; onu merak ediyorum.

Yine, tanıtım ve reklam harcamaları var. 2018 yılından itibaren dikkat çeken bir artış benim gözüme çarptı. 2018 yılında reklam ve tanıtımına 544 bin lira harcanmış, yarım trilyon -yaklaşık yarım trilyonun biraz üstü- 2019 yılında bu rakam 3 katından fazla artıyor, 1 milyon 844 bin liraya çıkıyor, 2021 yılında ise 2 milyon 25 bin liraya çıkıyor. Televizyon ve gazetelerin desteklenmesi açısından ilan ve reklamları ben de önemsiyorum, desteklensin ama benim merak ettiğim şu: Tüm televizyon ve gazetelere eşit davranıyor musunuz yoksa belli televizyonlar ve belli gazetelerin korunması amacıyla mı bu reklamlar yapılıyor onu merak ediyorum.

Aslında İller Bankasının reklama da ihtiyacı yok. En iyi reklamı kentlerdeki belediyeler yapar, hizmet yapar. En iyi reklam İller Bankasının bir kentte yaptığı hizmettir, reklam odur çünkü sizin mudileriniz yok ki para toplayasınız ya da sizin mudileriniz yok ki kredi veresiniz. Sizin elinizde bir görev var, o görev de kentler, kentlerin görevi var.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Bizde televizyon yok ki Sayın Vekilim. Bizde sadece ilan vardır, o da...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, söz verdiğimde yanıtlarsınız.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Onlarla ilgili bana cevap vererseniz memnun olurum. Benim tespit ettiklerim o, 2 milyon 25 bin reklam gideri.

Şimdi, bunun hangi reklamlara ödendiğini ve nasıl ödendiğini, 2021 yılındaki harcamanızın tutarını da öğrenmek istiyorum.

Son soruyu soruyorum; onu Deniz kardeşim de sorabilir aslında, ona mı bırakayım acaba?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Buyurun siz sorun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Çünkü onun daha çok ilgi alanına giriyor.

Bence sen sor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yok, yok, siz sorun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ama vaktiniz doluyor, bu şekilde karşılıklı...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kapatıyorum, Deniz Kardeşim soruyor, tamam.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – İkiniz birden sorun.

Peki, teşekkür ederim Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Zeybek.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Genel Müdür, Değerli Yönetim Kurulundaki arkadaşlar; hoş geldiniz.

Şimdi, İller Bankasının kuruluş amacı belli. Bu amaçları doğrultusunda mahalli idarelerin geliştirilmesi, güçlendirilmesi için çalışmalar yürütmekte. Bankanın yüklenmiş olduğu misyona uygun çalışma yapması bütün yerel yönetimler tarafından beklenmekte ve de bizim arzumuz.

Şimdi, İller Bankasının almış olduğu gelirleri ilin veya ilçenin nüfusuna göre, yüz ölçümüne göre genişletilmiş şekliyle dağıtmak zorunluluğu var ve burada, tabii, nüfusa göre vermiş olduğu bağışlarda, almış olduğu vergilerle beraber, gelirlerinden... Diğer taraftan, bağışlar neye göre veriliyor, bu da önemli tabii. Öğrenebildiğimiz kadarıyla, bağışların daha çok siyasi amaçlı dağıtıldığı, verildiği söylenmekte.

Şimdi, buradan Bankanın bağış yapma yetkisi var mıdır? Var olduğunu biliyoruz tabii. Neden var? Çünkü bir yerde yatırım yapılacaksa İller Bankası tarafından da bu genel bütçeden bir gelir elde edildiyse bu da bir şekliyle Yönetim Kurulu kararlarıyla, Genel Müdürün yetkisiyle, Yönetim Kurulunun da almış olduğu kararlarla...

İLLER BANKASI GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Bunun bütçeyle bir alakası yok ya.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, söz verdiğimde...

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – O zaman şöyle sorayım ben: Bağışlar hangi yöntemlerle nasıl veriliyor? Bunun cevabını almak istiyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, söz vereceğim.

Buyurun Sayın Zeybek, devam edin.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Şimdi, o zaman yetkisi olmayan şekilde verilen bağışların nedeni nedir? Bunu sormak istiyorum.

Diğer taraftan, yerel yönetimleri güçlendirmek, daha sağlıklı yaşanabilir bir çevre yaratmak amacıyla yerine getirilirken, bu bağışların veya ödentilerin yerel yönetimler arasında iktidar yanlısı yönetimlere avantajlar sağlandığı söyleniyor. Bunun bir şekilde doğru olmadığını kabul etmek istiyoruz ama genelde de bu yapılıyor, şikâyetler var. Bu şikâyetler içinde en çok... Samsun Atakum Belediyesinin Belediye Başkanı özellikle Sayın Genel Müdürüm sizden defalarca randevu istediği hâlde bir konuda veya bir proje için randevu vermediğinizi söylüyor, doğru mudur? Yani ama olabilir. Ben buradan şunu demek istiyorum, eğer böyle bir randevu verilmediyse -olumlu veya olumsuz, olumsuz cevap verebilirsiniz- ama randevu verip de görüşmemek biraz doğru değil diye düşünüyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Doğruyu söylesek yani olumsuz cevap verebilirsiniz... Sayın Zeybek, yönlendirmeyin cevap konusunda.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Randevu verecek misiniz Sayın Belediye Başkanına?

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Randevu verdim, geldi, görüştük.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, ben size söz verdiğimde vereceksiniz bütün yanıtları, lütfen. Tamam, dayanamıyorsunuz söylenen iddialar konusunda, değerlendirmeler konusunda, yorumlar konusunda dayanamıyorsunuz ama...

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Sayın Başkanım, belki de böyle hemen akabinde cevap vermek çok daha doğru olur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Öyle bir usulümüz yok.

Buyurun.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkanım, bizim açımızdan bir sakınca yok; karşılıklı soru-cevap şeklinde...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yok, olmaz.

Buyurun Sayın Zeybek, devam edin.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Biz burada, tabii, bilgi edinmek istiyoruz yani haklı olarak çünkü biz Sayın Genel Müdürün veya Yönetim Kurulundaki arkadaşların gidip zamanlarını alma gibi, onları o süre içerisinde zaman süreçlerini işgal etme gibi bir düşüncemiz yok ama bugün şu anda bu Komisyon toplantısı hepimiz için burada bir vesile, bu vesileyle de bunları konuşmak gerekiyor.

Diğer taraftan, ben şunu sormak istiyorum, tabii, haklı olarak bir de öğrenmek istiyoruz: İller Bankasının 2019, 2020, 2021 yıllarında yerel yönetimlere sağladığı “kredi” “hibe” “bağış” adı altındaki katkıların liste hâlinde verilmesi mümkün müdür tarafımıza?

Tabii, bunlar söylenirken biz şu anda İller Bankasına bir şekilde eleştiri veya olumsuzlukları düşünerek bunları söylemiyoruz, biz daha iyi şeylerin olmasını istiyoruz. Belediyeler arasında yatırım yapın. Örneğin, şimdi, belediyelerin özellikle yol, su, kanalizasyon, arıtma gibi hizmetlerinde zorunluluğu var. Buna “Şu mahalle şu siyasi görüşten, bu mahalle şu siyasi görüşten.” deme gibi de hakkı yok. Yapılan hizmetler de tamamen o şehrin tüm halkını ilgilendirdiği, hizmetin alındığı yer. Bu yüzden, bu tür hizmetlerde ayırım yapılmadan destek verilmesini ve belki de o şehrin belediyesinin bütçesi buna yeterli olmayabilir. İşte, o zaman bağış ve hizmetlerin verilerin ortaya çıkması gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Genel Müdürüm ve Yönetim Kurulunun değerli üyesi arkadaşlar, buna bu şekilde bakarsak geleceğimiz açısından önemli. Belediyeler beş yıllığına var, dört yıllığına var. Süreçte belediyeye bir başka, siyasi olarak siyasi görüşü değişen bir belediye başkanı gelir veya bir dönem başkası gelir ama hepsi de amacıyla şehrimizin güzelleşmesi ve ülkemizin güzel bir hâle gelmesi hizmet verdiklerinden, bunların daha iyi desteklenmesini ve hizmetin verilmesini amaç edinmemiz gerektiğini düşünüyorum; bunu da böyle yapacağınıza inanıyorum.

Teşekkür ediyorum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Zeybek.

Sayın Türkmen, buyurun.

POLAT TÜRKMEN (Zonguldak) – Sayın Başkan, KİT Komisyonumuzun değerli üyeleri, İller Bankasının Saygıdeğer Genel Müdürü, Değerli Bakan Yardımcım, katılımcılar, Sayıştayımızın Değerli Grup Başkanı ve yine temsilcileri, diğer bakanlıklardan gelen temsilci kardeşlerim; ben de hepinize “Hoş geldiniz.” diyorum. Toplantımızın hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Evet, bütün arkadaşlarımızdan istifade ediyoruz, çok doğru şeyler söylüyorlar. Belediyelerin, şehirlerin güzelleşmesi, bugünkü çağa uygun hâle getirilmesi; kanalizasyondur, yoldur, izdir, çevredir, parktır, bahçedir ve ona benzer hizmetlerinin yapılabilmesi için tabii ki belediye kaynaklarının buna elvermediğini görüyoruz il ya da küçük şehirlerde, buna hepimiz şahit oluyoruz. Bunlara İller Bankası gerçek anlamda hizmet veriyor, biz buna çok şahidiz. Dün de veriyordu, bugün de veriyor, gelecekte de inşallah verecek.

Burada belediye başkanları, belediye başkanı olduktan sonraki hizmetleri nasıl şu belediye, bu belediye, şu parti falan ayırmadan yapıyorsa -ki yapmak zorundadır çünkü insanları ayırmamız mümkün değildir, sokakları ayırmamız mümkün değildir, herkes her yerededir- dolayısıyla İller Bankası

da böyle bir ayrımın içerisinde bulunmaz. Bu neye göre olabilir? Belki o belediyelerin küçüklüğü, büyüklüğünden ziyade, ihtiyaçlarının önemine göre olabilir. Bir yerde öyle bir şey vardır ki gerçekten orada bir kanalizasyonun yapılması çok zaruridir, diğerinin götürdüğü projenin çok da o gün için yapılabilme imkânı olmayabilir, finansı yetmeyebilir. Böyle olur yoksa nasıl ayrım yapacak ki dediğim gibi İller Bankası. Belediyelerin hiçbirisi nasıl ayrım yapamıyorsa hangi belediye olursa olsun...

Bir de şunu özellikle söylemek istiyorum: Bazen şöyle söylüyoruz, arkadaşlarımızdan bazıları söylüyor; işte, bu kayyum atanan belediyeler İller Bankasından çok fazla hizmet almışlar, dolayısıyla çok borçlanmışlar, işte, bu borçlandığı için ileride ne olacak bunların hâli?" gibi olmuş. Gerçekten bu milletimize hizmet olarak gitmiştir, gidiyor. Eğer öyleyse, söylediğiniz gibiyse de... Bazen de bir şey söylüyoruz, "Efendim, şu belediyeler başkasından olduğu için bunlara verilmiyor. İşte, verilmediği için de... Niye verilmiyor? Burada ayrımcılık yapıyor." Bir taraftan borçlanmayı çok önemsiyoruz ki "Borçlanmasınlar, bunlara verilmesin." diyoruz, bir taraftan da diyoruz ki: "Bunlara niye verilmedi?" Bunun ikisi nasıl bir arada olacak, böyle dönüşümü sağlanacak bu işin?

Hülasayıkalam biz inanıyoruz İller Bankasının değerli personeline. Çevre Bakanlığımıza özellikle teşekkür ediyoruz, Bakanımıza ve bütün çalışan elemanlarına. İller Bankası her derde ilaç gibi finansmanı olduğu müddetçe herkesin derdine hiç ayrım yapmadan gittiğine ben en azından şahidim. İnşallah bundan sonra da aynı çalışmalarla -arkadaşlarımın da söylediği gibi- dünyadan, diğer finans çevrelerinden de çok daha uygun krediler bularak belediyelerimizin dertlerine derman olur diye düşünüyorum.

Belediyelerde her dönemde -ayrı ayrı partilerin bünyesine demeyelim de- ayrı ayrı partilerden arkadaşlarımız seçilebiliyor. Bugün şikâyet edip eğer çok verilmiş diyorsan dün AK PARTİ'de olan belediyenin bütün ihtiyaçlarını karşılamış olması lazım, bugün İller Bankasından diğer alanların hiç ihtiyacı olmaması lazım ayrım yapılmışsa eğer yani ona da ihtiyaç kalmayacaktır; öyle değil. Bunların hepsi dediğim gibi vatandaşdır, o memlekete, o milletimize hizmettir. Belediyeler de ayrım yapmaz, İller Bankamız da ayrım yapmaz, bunu gözlüyoruz.

Ben bundan sonraki çalışmalarında da başarılar diliyorum, tebrik ediyoruz.

Tekrar hayırlı olsun toplantımız.

Çok teşekkür ediyorum Değerli Başkanım, sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Türkmen.

Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Genel Müdür, Değerli Yönetim Kurulu üyeleri, kıymetli bürokratlar, Sayıştayın temsilcileri ve milletvekili arkadaşlarım; Komisyona hepiniz hoş geldiniz.

Şimdi, önce bir şerh düşerek konuşmama başlamak istiyorum. Şimdi, sanki Türkiye'de hiçbir kurum, kuruluşta bir ayrımcılık yapılmıyormuş, siyasi bir ayrımcılık yapılmıyormuş gibi bir izlenim yaratmak da büyük bir eksiklik olur. Bunun yapıldığını biliyoruz. Bugün toplantının konusu olmadığı için bunu ayrıca örneklendirmeyeceğim burada ama bunu biliyoruz yani AK PARTİ'ye gönül vermiş ve dolayısıyla da yine bu yaptığı görevin içinde birçok tercihini ve inisiyatifini de bu doğrultuda kurum yetkililerinin, kurumların yetkililerinin kullandığını biliyoruz. Dolayısıyla bunu da ifade etmiş olalım.

Bu noktada ben şu ana kadar İller Bankasının yaptığı çalışmalarla ilgili belirli bir ölçüde kendi takibimi yaptım. Mümkün olduğunca, gördüğüm kadarıyla Türkiye'nin her yerine hizmet götürmeye, gidecek olan hizmeti kolaylaştırmaya çalışıyorsunuz. Tabi olduğunuz mevzuat var, mümkün olduğunca onun içinde kalarak yapmaya çalışıyorsunuz ama yine de bunu böyle sözlü bir iltifata veya sözle

bir eleştiriyeye dönüştürmeden matematiğe dökmek gerektiğini düşünüyorum. O nedenle, 81 ilde vatandaşımıza hizmet götürmek isteyen tüm belediyelerin ayrı ayrı İller Bankasından ne kadar kredi kullandığını -şöyle diyelim- 2018, 2019, 2020 ve 2021 yılları için ayrı ayrı sizden liste hâlinde talep ediyorum.

Diğer taraftan, Yönetim Kurulunda yer alan üyelerin ve Sayın Genel Müdürün aylık ücret, maaş, prim, kâr payı, huzur hakkı yani ne gibi gelirleri varsa onları talep ediyorum. Bunun dışında aldığı bir başka kamu görevi veya özel sektör görevi varsa yine o görevlerden edindiği aylık, maaş, prim, kâr payı, huzur hakkı, ikramiye gibi tutarları da öğrenmek istiyorum.

Biz aslında İller Bankasıyla ilgili genel konu takibini Sayın Akif Hamzaçebi'yle birlikte yapıyoruz. Dolayısıyla aslında sadece Komisyonun bugününe özel değil, aynı zamanda yıl içine yayılan bir inceleme sürecimiz de oluyor açıkçası, bu konular da size aktarılıyor. Dolayısıyla ben bundan sonraki çalışmalarınızda da size, Yönetim Kuruluna ve kurumda görev alan tüm kadroya, personele teşekkür ediyorum ve başarılar diliyorum.

Yine, bir alt vurgu yapmak bakımından önemli; o da mümkün olduğunca siyasi saiklerle hareket etmeden, bundan sonra daha eşit, daha hakkaniyetli bir yaklaşımı daha fazla tesis etmenizi de diliyorum.

Başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Yavuzylmaz.

Evet, son konuşmacı olarak Sayın Karaman, buyurun.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, İller Bankası Yönetim Kurulu üyeleri, Genel Müdürüm, değerli bürokratlar, Sayıştayın değerli temsilcileri, diğer kurum ve kuruluşların değerli temsilcileri; hepiniz hoş geldiniz, sefalar getirdiniz.

Bu İller Bankası hakikaten çok önemli bir kuruluşumuz ve de her zaman yanımızda olduğunu hissettiğimiz bir kuruluşumuz. Sahadan bize gelen bütün problemleri ister İller Bankası ister Çevre Bakanlığı olsun hemen ilgilenip çözdüklerini biz görüyoruz, biliyoruz. Onun için hepinize, Yönetim Kurulu üyelerine, Genel Müdüre, yardımcılara ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Ben aslında şunun için söz almak istedim; bu İller Bankası hesap ve işlemlerini incelerken bir muhalefet şerhi vardı, şöyle diyordu o şerhte: “Yerel yönetimleri kaldırmak yerine, AK PARTİ, MHP belediyelerini kaldırmayı kendi misyonu hâline getirmiş. 2020 yılında yüzde 100 hibeyle tanımladığı 102 projenin yüzde 99’unun AK PARTİ ve MHP’li belediyeler ile kayımlara ait olduğu ortaya çıkmıştır.” İnceledim bunu, böyle bir şey bulamadım ve şunu anlatmak istedim...

Gerçi Polat Türkmen kardeşim çok güzel anlattı ama ben müsaade edersen yeni bir baskı yapmak istiyorum, şöyle; biz ne zaman Çevre Bakanlığında ister bürokraside isterse Bakanımızla birlikte toplantı yapsak o ilin bütün belediye başkanlarıyla birlikte yapıyoruz, kesinlikle hepsi geliyor oraya. Bakanımız Erzincan’ı ziyaret ettiği zaman da bütün belediyeler ve beldeler de birlikte geldiler. Herkes kendi problemlerini anlattı, birer birer brifingler aldı. O brifinglere göre de bir ayırım yapmaksızın ödenek çıkardı, bunun canlı şahidiyim ben de ama şunu gördüm orada, bu şerhi koyarken onu da biraz düşünmeniz lazım yani bazı belediye başkanlarımızın elinde kendi taşıyamadığı kadar projesi var, bazıları da öyle gezmeye gelmiş gibi geliyorlar; onun için öbürü belki projelere biraz daha fazla pay alıyor, bazıları da fazla alıyor olabilir. Projeye göre çünkü projeye ödenek veriyorlar.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sizin belediye başkanlarınız da belki gezmeye gidiyordur.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Bizim belediye başkanları çok...

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Yani toplantıyı kıskırtıyorsunuz, başka bir şey değil.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Niye? Ben yaşadıklarımı anlatıyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Gezmeye gitmek ne demek!

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Yaşadıklarımı anlatıyorum, ben yaşadıklarımı anlatıyorum, kitaptan ya da birisinin verdiği bilgiden değil.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Seçilmiş kişiler bunlar ya!

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun, devam edin Sayın Karaman.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Dolayısıyla bu ayrımcılığı yapmadıklarını gözümle gördüğüm için onu anlatmaya çalışıyorum. Onun için...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkalarına hakaret etmeyin.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Hakaret etmiyorum yani öyle olduğunu gördüğüm için diyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Yavuzılmaz...

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Dolayısıyla, bu projelere göre verildiği için, İLBANK kredileri de yatırımlara göre verildiği için yatırımı iyi yapan, çalışkan belediyeler daha çok çalışıyor diye düşünüyorum ve de yeniden bu toplantının hayırlara vesile olmasını diliyor, İLBANK yönetimine ve Çevre Bakanlığı yöneticilerine çok teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Karaman.

Buyurun Sayın Gündoğdu.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarımız, İLBANK Yönetim Kurulu Başkanımız, Genel Müdürümüz, Yönetim Kurulu üyelerimiz; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Sayıştayımızın üyeleri, diğer kurumlardan gelen üyeler...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Hatibi dinleyelim. Lütfen, değerli üyelerimiz, Sayın Gündoğdu konuşuyor.

Buyurun.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum, hoş geldiniz.

Ben de tabii, söylendi ama tekrar etmek istiyorum bunu: Kendi ilimde de bir tane belediye farklı bir siyasi partiden yani Cumhur İttifakı'ndan değil, Cumhuriyet Halk Partisinin belediyesi. Sayın Bakanımıza ben burada huzurlarınızda teşekkür ediyorum, İller Bankası yönetimine de teşekkür ediyorum. Ordu'ya geldiklerinde mutlaka o belediyemizin çağırılmasını söylediler, biz de çağırılmasından yanaydık; geldi, belediyemizin talebi oldu, belediyenin talebini de yerine getirdiler, hiç de bir sıkıntı olmadı. Tabii ki belediyelerin talepleri yerine getirilmeli, bütün belediyeler bizim belediyelerimiz, hepsi millete hizmet ediyor, devlete hizmet ediyor fakat şimdi, üç ay önce verilmeyen kredi üç ay sonra kayyum olunca nasıl verildi? Üç ay önce -kayyum olmadan önce- verilen krediler nereye gidiyordu? O krediler birilerinin belediyeleri farklı kişiler üzerinden, -seçilmişler değil de farklı kişiler üzerinden yönetenler üzerinden başka bir yere gittiği için o belediyelere verilenler...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Bu doğru değil, mahkeme kararıyla ispatlanan hiçbir şey yok.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Peköz, dinleyelim.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – ...biraz kısılmış olabilir.

Şimdi, bu şekilde sizin...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kavga çıkarmaya çalışıyor, kavgacı parti.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Parasal olanlarla ya da olmayanlarla ilgili. Bizim sadece söylediğimiz şu: Biz diyoruz ki...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Metin Bey, amacını açıkla.

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Hayır, amacım şu: İller Bankası hiçbir belediyeye de ayırım yapmadan millete hizmet eden güzide kurumlarımızdan biri, millete yapılan hizmetlerde sonuna kadar bütün belediyelerin yanında.

Ben bu vesileyle Sayın Genel Müdürümüz ve yönetimi kutluyorum.

Teşekkür ediyorum.

KEMAL PEKÖZ (Adana) – 6 milyon lira geliri olan bir belediye...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Peköz...

KEMAL PEKÖZ (Adana) – Geleceği ipotek etmekten başka...

METİN GÜNDOĞDU (Ordu) – Geleceği ipotek etme değil, hizmet edilmesi için veriliyor, hizmet ediliyor orada ve şu anda kayyumlardan sonra o bölgelerdeki vatandaşlarımız çok güzel hizmet aldı, AK PARTİ'nin yapmış olduğu kayyum belediyeleriyle birlikte çok güzel hizmetler oldu. Ben hizmet eden bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Gündoğdu.

Evet, böylece geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Şimdi, sözü Sayın Genel Müdürümüze vermeden önce bazı hatırlatmalarda bulunmak istiyorum: Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizin sorduğu sorulara yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi “web” sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Sayın Genel Müdürüm, şimdi sayın milletvekillerimizin sorularını yanıtlamak üzere sözü size veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Teşekkür ederim Başkanım.

Ben de bazı konuları biraz açıklamak istiyorum, hızlı bir şekilde not aldıklarımdan sırayla gidiyorum.

Sayın Atıla Bey'in özellikle şu Haymana Çalış Köyü'yle ilgili... Sayın Vekilim, tabii, büyükşehir olduğu için burası, oradaki ASKİ'nin sorumluluğunda bir yerdir yani onların sorumluluğundadır ama ASKİ'den bu köyle ilgili bize bir talep gelmedi yani hani, diğer belediyelerden böyle geldiğinde biz bunları değerlendiriyoruz ama o köyle ilgili... Zaten bu çok küçük bir şeydir büyük bir ihtimalle.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Büyükşehirin hinterlandı içinde mi?

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Evet, evet.

Yani ASKİ için de çok bir şey değil ama yine ASKİ onu eğer şey yapamıyorsa, bize bir talep gelirse oradan biz buna yardımcı oluruz inşallah.

Yine, genel kurulla ilgili o mevzuat, hepsi belli, biz onları yazılı olarak size iletelim inşallah.

Bu avukatlıkla ilgili konuyla ilgili de Sayın Başkanım, bu bayağı gündeme geldi burada. Şimdi ben şöyle demek istiyorum: Yani uzun yıllardır burada görev yapıyorum. Özellikle şu uluslararası fonların kullanımıyla ilgili dört yıl önceye baktığımızda bir 600 milyon avro gibi bir portföyümüz vardı. Şu anda gerçekten belediyelerin kendi imkânlarıyla veya İLBANK finansmanı ile yerine getiremeyecekleri işlerle ilgili bugün geldiğimiz nokta 3 milyar avro yani gerçekten iyi bir noktadayız. Şimdi, bunu da tabii, bu paketleri... 7 tane uluslararası finans kuruluşuyla çalışıyoruz yani bu görüşmeleri yapmak; bu kredileri, bu paketleri kullanabilmek kolay değil ama şunu da biliyoruz: Yani bu paketi aldıktan sonra bunu yönetmek de çok kolay değil. Bunu çalıştığımızda arkadaşlarımızla dedik ki: Bu, ülke için de önemli, belediyelerimiz için de önemli. Bundan sonra bu tür... Yani Avrupa Birliğinin hibeleri olsun -işte, ne bileyim- ilk defa Dünya Bankasıyla hibe, kredi, “blending” yaptık, ülkemizde ilk yapan kurumuz. Bunları da bizim çok iyi yönetmemiz lazım yani bunu alıp da tahsis edip işi bir noktaya getirdikten sonra yönetemezseniz ülke için de kötü olur. Baktık ki kendi personelimiz de var; hani, bunu bir yere de bağlayacağım yani avukatlık hizmetine. Doğru, mesela uluslararası ilişkilerde bizim 20 personel çalışıyordu. Şu anda, biz, orada diğer birimlerimizde İngilizcesi olan, bu işe yatkın arkadaşları aldık, 100’e çıkardık mesela yani şu anda şunu söyleyeyim; 100’e çıkardık bu şeyi yürütürken. Yeni dönemde yine bu artan ihtiyaçlarla ilgili, iklimle ilgili kentsel dirençlilik olsun, afet risk yönetimi olsun, iklim değişikliğiyle mücadele olsun, su kayıp kaçakların azaltılması olsun, akıllı şehirlerle ilgili şu anda yeni bir 2 milyarlık paket çalışıyoruz finans kuruluşlarıyla. Bunu yönetmek için biz bu arkadaşlarımızla bu çalışmayı yürütürken tabii dışarıdan -ister istemez- mesela bir profesör hocamız var, gerçekten ülkemizde bu işlerde ehil, sürekli onunla oturuyoruz, çalışıyoruz, yurt dışına gittiğimizde yanımıza alıyoruz. Baktık ki bizim arkadaşlar da bir şekilde yetişmeli. Biz ne yaptık? Uluslararası finans kuruluşlarıyla çalışan tecrübeli arkadaşlarla bireysel sözleşme imzaladık, bünyemize aldık. Oradaki iki tane şeye hedeflendim. Mesela dedim ki: Birincisi, bu işleri bir şekilde başarıyla götürmem lazım; iki, bu arkadaşlara bunu götürürken ben o yeni aldığım, diğer birimlerden getirdiğim arkadaşları da yetiştireyim; yarın öbür gün bu arkadaşlar artık ileride o bireysel danışmanlara, belki de o hocamıza ihtiyaç kalmadan bu işleri artık yürütebilsinler. Şimdi, aynı şekilde bunları böyle düşünürken, yaparken bu avukatlık hizmetiyle ilgili de...

Şimdi, tabii, Bankamız kuruluş kanununa dayalı faaliyetleri yürütürken merkez ve 18 bölge müdürlüğüyle ülkemizin dört bir yanında hem ulusal hem de uluslararası kaynaklarla bu işleri yürütüyor. Tabii, bunu niye aldık? Yani onu ben çok faydalı görüyorum ülkemiz için, Kurum için de. Mesela bazı banka personeli aleyhine görevleriyle ilgili açılan davalar oluyor, bunu kendi avukatınızla... Bunların sonuçları doğru olmuyor. Bütün banka personeliyle ilgili davalarda menfaat çatışmaları meydana geliyor. Yüksek mali ve operasyonel risk barındıran altyapı işlerinin takip edilmesi gerekiyor. Az önce de söyledim; uluslararası kuruluşlarla imzalanan projelerde yine bu tür şeyler artık yani 3 milyara çıktık, 2 milyar daha çalışıyoruz. Bunları bir şekilde bizim aynı zamanda yürütmemiz lazım. Bunları yürütürken de hepsini yine biz avukat arkadaşlarımızla beraber yürütüyoruz yani sonuçta burada gerçekten bu projelerin yürütmesine, arkadaşlarımızın yetişmesine değer katacağını düşündük ve Sayıştaydaki arkadaşlara da söyledim yani dedim ki: Bu arkadaşları ben bu şekliyle düşündüm, ondan sonra, bunlarla bir dört sene, beş sene gideriz, baktık ki fayda görmüyoruz, tamam, vazgeçeriz yani şey değil ki. Verdiğimiz para da para değil yani 90 bin lira, 100 bin lira yani böyle bir kurum, bu kadar şeydeki projelerin yürütülmesinde... Yani bunu bu şekilde düşünmenin ben doğru olduğunu düşünüyorum ve inşallah da yani Allah nasip ederse bunun sonuçlarını da hem kurum hem ülke görecek çünkü bakıyorsunuz, uluslararası finans kuruluşlarına, öyle bir noktadayız ki ülkemiz... Özellikle, şimdi, iklim değişikliğiyle ilgili bu paketler görüşülmeye başlandığında bu paketlerin hangilerini İLBANK’ta çalışabiliriz, bu önemli yani biz bundan çok memnun oluyoruz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Amacınızı açıkladığınız için teşekkür ederiz.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Biz teşekkür ederiz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Bu kısmını bilmediğimiz için...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Karşılıklı konuşmayalım.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Yok, yok yani ben de o yüzden... Yani ben de burada dedim yani biraz bana zaman verirsiniz belki bunları...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Teşekkür ediyorduk ya!

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, yazılı olarak verebilirsiniz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Yazılı mı teşekkür edeyim ben şimdi?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – O takdir size ait yani istiyorsanız sözlü, istiyorsanız yazılı.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Düşünmediğimiz noktayı açıkladı Sayın Genel Müdür, ben de teşekkür ettim, karşılıklı konuşmuyoruz ki. Başkan, vallahi, bilmiyorum ama biraz daha toleranslı olmanız lazım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sizin de biraz daha böyle Sayın Genel Müdürümüzü dinlemeniz gerekiyor.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya, dinliyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ama dinliyorsunuz, böyle karşılıklı konuşma oluyor.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya karşılıklı... Tartışmıyoruz, konuşmuyoruz, teşekkür ediyoruz Başkanım, duymuyor musun sen bizi?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Duyuyoruz, duyuyoruz, çok iyi duyuyoruz sizi, çok iyi dinliyoruz.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kulak sorunuz var.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, sizin var.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Sayın Başkanım, bir de ulusal basında bayağı gündeme geldi, burada da yine sayın vekil arkadaşlarımız da bu finansmanla ilgili bu ayrımcılıktan bayağı bahsettiler. Bilmiyorum, bu yüzde 1 olayı nereden geliyor? Ben de bu esnada merak ettim ve bir not çıkardım; mesela şöyle: İLBANK'ın öz kaynaklarıyla verdiği kredilere baktım, şöyle düşündüm hiç parti adı kullanmadan iktidara ne kadar, muhalefete ne kadar diye merak ettim ben de çünkü bayağı yer aldı. Mesela, öz kaynaklarımızdan 2019 yılında iktidar partisinin talep ettiği işlerin yüzde 67'si karşılandı, muhalefetin yüzde 50'si; 2020'de iktidarın yüzde 88'i, muhalefetin yüzde 79'u; 2021'de -geçen yıl- iktidarın yüzde 77'si, muhalefetin yüzde 67'si. Gelelim hibeye... Yine, iktidar 2019'da yüzde 82'yken muhalefet yüzde 68...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani “iktidar” deyince AK PARTİ, MHP...

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Yok, yok, hayır, hayır; “iktidar” diyorum, diğerine “muhalefet” diyorum.

Mesela 2020'de yüzde 76'ya 67; 2021'de 70'e 60. Dış kaynağa mesela özellikle çünkü üzerinde...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – 70'e 60 nasıl oluyor?

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Yani iktidar partisinin talep ettiği işlerin yüzde 70'i yerine getirildi, muhalefetin talep ettiği işlerin yüzde 60'ı yerine getirildi. Bu şekilde oran olarak veriyorum yani hani...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Nasıl? Oran konusunda ne düşünüyorsunuz?

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Sayın Başkanım, bir de dış kaynak çünkü üzerinde...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buna da teşekkür edebilirsiniz Sayın Sertel.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Dış kaynakta mesela Sayın Başkanım...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ya, benim ne yapacağıma siz mi karar vereceksiniz?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ama siz söylüyorsunuz Sayın Sertel. Bizim ne yapacağımız konusunda siz yorum yapıyorsunuz, değerlendirme yapıyorsunuz; biz size bir şey söyledığımızda “Siz mi karar vereceksiniz?” diyorsunuz, lütfen.

Buyurun.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Sayın Başkanım, özellikle bir de bu dış kaynaklara baktığımızda...

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Siz toplantının nasıl gitmesini isterseniz biz ona uyum sağlarız.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sağlıyoruz zaten.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Böyle gitmesini isterseniz aynen uyum sağlarız. Başkanım, yapmayın ya!

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Sayın Başkanım, dış kaynaklara baktığımızda, mesela iktidar partisinin 52 belediyesinin 299 projesine şu anda destek oluyoruz, muhalefetin 38 belediyesinin 271 projesi yani 52’ye 48.

Şimdi, bir de o konuda...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, sorulan sorulara yazılı olarak cevap verir misiniz lütfen? Çünkü detaylı sordu arkadaşlarımız, detaylı sordu; detaylı sordukları için detaylı olarak vekillerimizin...

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Ben bilmiyorum yani “Cevap ver.” dersiniz veririm yani.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Tamam, o zaman yazılı olarak... Eğer ilave bir şey varsa, yarım kalan bir şey varsa...

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Çok şey var.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Tamam, o zaman yazılı olarak verin Sayın Genel Müdürüm.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Tamam.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, yazılı olarak verin Sayın Genel Müdürüm.

Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Evet, şimdi İller Bankası AŞ’nin...

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Sayın Başkanım, bu Atakum olayı vardı ya, onunla ilgili biraz...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, buyurun.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Arkadaşlar bu Atakum’u hatırlattılar da o yüzden. Kusura bakmayın.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Atakum’la ilgili Belediye Başkanıyla görüştük. Sayın Vekilim gitti mi? Eyvah! Neyse o zaman...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Vekilimiz gitmiş ya.

Atakum Belediye Başkanımızla beraber görüştük; geldi, konuştuk, hatta 2021’de 3 tane projesine finansman desteği sağladık. Daha 25/4’te -yani bu sene geçen ay- yine bir projesine destek olduk; 3 tane projesinin şeyi devam ediyor ama keşke... Yani bilmiyorum Başkan niye bu şekilde not iletti? Ama o Başkan kendisinin de İLBANK’a karşı, kuruma karşı yaptığı bir davranışı da keşke söyleseydi burada, o vekilimize onu söyleseydi yani bunu artık sadece burada noktalayıp şey yapıyoruz ama biz yine şey yapmıyoruz yani duygusal davranmıyoruz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Onu özelde de Sayın Kemal Zeybek Bey’e söylersiniz.

Peki, teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, İller Bankası AŞ’nin 2019 ve 2020 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2019 yılı sonuç bölümünü okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

İller Bankası Anonim Şirketinin 9/7/2020 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2019 yılı bilançosu ve 1 milyar 782 milyon 66 bin 98,11 Türk lirası dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2019 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2020 yılının sonuç bölümünü okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

İller Bankası Anonim Şirketinin 25/3/2021 tarihindeki Genel Kurulunda kabul edilen 2020 yılı bilançosu ve 2 milyar 7 milyon 226 bin 102,35 Türk lirası dönem kârıyla kapanan kâr veya zarar tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2020 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

İller Bankası AŞ’nin 2019 ve 2020 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Sayın Genel Müdürüm, teşekkür konuşması için buyurun.

Sayın Bakan Yardımcım, ardından da size söz vereceğim söylemek istediğiniz bir husus varsa, ilave etmek istediğiniz bir husus varsa.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

İLLER BANKASI AŞ GENEL MÜDÜRÜ YUSUF BÜYÜK – Sayın Başkanım, değerli üyeler; Bankamızın 2019-2020 hesap yılında gerçekleştirmiş olduğu çalışmalar hakkında sizleri kısaca bilgilendirmeye ve Komisyon üyelerimizin sorularını olabildiğince cevaplamaya çalıştım.

Sizlerin katkılarını önemli ve değerli bulduğumu ifade ederek zaman kısıtlılığı nedeniyle detaylı cevaplandıramadığım soruları uygun görmeniz hâlinde yazılı olarak vermenin daha uygun olacağını düşünüyorum.

Bu duygu ve düşüncelerle 2019-2020 yılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Üst Komisyon toplantısının ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Katılım ve katkılarınızdan dolayı hepinize şahsım ve İller Bankası adına ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Sayın Bakan Yardımcım, ilave etmek istediğiniz bir husus varsa buyurun.

ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKAN YARDIMCISI HASAN SUVER – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri; ben de mensubu bulunmaktan şeref duyduğum İller Bankasının bugünkü toplantısında sizlerin katkısından dolayı teşekkür ediyoruz. Biz de kendi notlarımızı aldık.

Sizlere de hayırlı çalışmalar diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

Ben de çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum Sayın Genel Müdürüm, kolay gelsin.

2.- Sümer Holding AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Sümer Holding AŞ'nin 2019 ve 2020 yıllarının bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam edeceğiz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere, toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürüm, buyurun.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Çok teşekkürler.

Sayın Başkan, sayın Komisyon üyeleri, Sayıştayın ve kamu kurumlarımızın değerli temsilcileri; sizleri, Holdingimiz mensupları ve şahsım adına öncelikle saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, müsaade ederseniz Sümer Holding Genel Müdürlüğü hakkında kısaca bir bilgi arz etmek istiyorum.

1933 yılında kanunla kurulan Sümerbank, 1938 yılında kabul edilen kanunla iktisadi devlet teşekkülü konumuna getirilmiştir. Faaliyetlerine 1986 yılına kadar iktisadi devlet teşekkülü olarak devam eden kurum yürürlüğe giren 3291 sayılı KİT'lerin Özelleştirilmesi Hakkındaki Kanun çerçevesinde 11 Eylül 1987 tarih ve 12187 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı gereğince özelleştirme kapsamına alınmıştır. Yeni yapılanma sürecinde bankacılık birimi kurumun bünyesinden ayrılarak sanayi sektöründe faaliyetlerini sürdürmeye devam eden kısmı ise bugünkü ismiyle de aynı, Sümer Holding AŞ adını almıştır. Sümer Holding AŞ, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından kendisine devrolunan yetkiler çerçevesinde tasfiye edilmesine karar verilerek Holding bünyesine aktarılan 11 tane eski kamu iktisadi teşekkülü ve teşebbüsünün özelleştirme işlemlerini hâlihazırda yürütmektedir. Sümer Holding Anonim Şirketi 2007 yılında Türkiye Demir Çelik İşletmelerinden devrolunan Adana Aktepe'de 2 adet, Malatya Hekimhan Karakuz'da 1 adet maden sahasında işletmecisi firma tarafından açık işletme yöntemiyle sürdürülen, demir çelik fabrikalarına satışı yapılan demir cevheri madenciliğinden 2019, 2020 ve 2021 yıllarında kademeli olarak toplam 3,8 milyon Türk lirası redevans geliri elde etmiştir. Bağlı ortaklık ve işçi

İştiraklerimizden 2019 yılında 6,8, 2020 yılında 9,5, 2021 yılında 23,5 olmak üzere son üç yılda toplam yaklaşık 40 milyon Türk lirası temettü geliri elde etmiştir. Holdingimiz gayrimenkullerinden kira ve ecrimisil geliri olarak ise 2019 yılında 851, 2020 yılında 503, 2021 yılında 340 ve 2022 yılı nisan ayı sonu itibarıyla da 128 bin lira olmak üzere son üç yılda toplam 1 milyon 821 bin lira kiralama ve ecrimisil geliri elde etmiştir.

Malatya Hekimhan Karakuz Maden Sahası 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun çerçevesinde işletme hakkının verilmesi yöntemiyle özelleştirilmesi için Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan ihale neticesini onaylayan 6 Ekim 2021 tarih ve 4610 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı Resmi Gazete’de yayınlanmıştır, buranın işletme devri yöntemiyle özelleştirilmesi gerçekleştirilmiştir. Karakuz Maden Sahası’nın 4/3/2047 tarihine kadar işletme hakkının verilmesine yönelik sözleşme 12/11/2021 tarihinde Özelleştirme İdaresi Başkanlığı ile ihaleyi kazanan D Mineral ve Madencilik Anonim Şirketi tarafından sözleşmeye bağlanmış, sözleşme imzalanmıştır. Maden sahasının Maden Ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü nezdinde yürütülen devir işlemleri ise 28/12/2021 tarihinde tamamlanmış, saha yeni işleticisi olacak D Minerale teslim edilmiştir.

Özelleştirme Yüksek Kurulunun 12/3/2001 tarih ve 2001/24 sayılı kararıyla Holdingimize devredilen, yüzde 15 hissesine sahip olduğumuz Türk Suudi Yatırım Holding Anonim Şirketiyle ilgili olarak 25/3/2008 tarihinde olağan genel kurul toplantısında tasfiye kararı alınmıştır. Tasfiye işlemlerinin sonuçlandırılmasını teminen bu şirketin büyük hissedarı konumunda olan Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası Anonim Şirketi tarafından İstanbul 9. Asliye Ticaret Mahkemesine açılan davada mahkemenin 16/9/2021 tarihinde aldığı karar gereği 15/12/2021 tarihinde olağan genel kurul toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu olağanüstü genel kurul toplantısı yapılmıştır. Bu olağanüstü genel kurul toplantısında alınan karar neticesinde şirketin Türk Ticaret Kanunu’na uygun olarak terkin edilmesi hususu Türkiye Ticaret Sicili Gazetesinin 22/12/2021 tarih ve 10478 sayılı nüshasında yayınlanarak tasfiye işlemi tamamlanmıştır.

Sayın Başkan, sayın üyeler; bugüne kadar özelleştirme kapsam ve programında olan Türkiye Yapağı ve Tiftik AŞ, Köyteks Yatırım Holding AŞ, Akdeniz Sanayi ve Ticaret AŞ, Zirai Donatım AŞ, Türk Motor Sanayi ve Ticaret AŞ, Turban Turizm AŞ, Türkiye Selüloz ve Kağıt Fabrikaları AŞ, Türkiye Gübre Sanayi AŞ, Türkiye Demir Çelik İşletmeleri AŞ, Sümer Halıcılık ve El Sanatları Sanayi ve Ticaret AŞ ve Tta Gayrimenkul AŞ gibi KİT’ler Holdingimiz bünyesinde tasfiye edilmiştir. Söz konusu KİT’lere ait tüm arşiv işlemleri ile süregelmekte olan 3.079 dava ve icra dosyası yine Genel Müdürlüğümüz tarafından izlenmekte ve takip edilmektedir. Özelleştirme çalışmaları sonucunda nihai olarak bugün itibarıyla Adana Aktepe’de 2 adet maden sahası, 1 bağlı ortaklığı, 2’si faal, 7’si tasfiye hâlinde 9 iştirakiyle Türkiye’nin çeşitli vilayetlerinde 1.169 adet 8,5 milyon metrekare yüz ölçümü olan taşınmazı bulunan Holdingimizde toplam 142 personelle çalışmalar sürdürülmektedir.

Sayın Başkan, sayın üyeler; Sümer Holding Anonim Şirketi Genel Müdürlüğünün iş ve işlevleri hakkında kısaca bilgi arz etmeye çalıştım. Sözlerime son verirken yüce Meclisimizin saygıdeğer temsilcileri siz Sayın Başkan ve üyelere, tespit ve öneri ve çalışmalarımıza olumlu katkılarda bulunan Sayıştay denetim grup başkanı ve denetçilerine, katılımlarından dolayı da kamu kuruluşlarımızın değerli temsilcilerine teşekkür eder, şahsım ve mesai arkadaşlarım adına saygılarımı sunarım.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ediyorum Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi, önerilerin görüşmelerine başlıyoruz. Kurumun 2019 yılı Alt Komisyon Raporu’nda bir, 2020 yılı Alt Komisyon Raporu’nda üç önerisi bulunmaktadır. 2019 yılının 1 numaralı önerisi ile 2020 yılının 1 numaralı önerisi benzer mahiyette olduğundan birlikte işleme alıyoruz.

Şimdi, daha güncel olan 2020 yılının 1 numaralı önerisini okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri:

“Holdinge ait tescilli markaların kullanılmaması nedeniyle zamanla güncelliğini ve ekonomik değerlerini yitirmekte olduğu ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu’nun “Markanın Kullanılması” başlıklı 9’uncu maddesinde yer alan ‘Tescil tarihinden itibaren beş yıl içinde haklı bir sebep olmadan tescil edildiği mal veya hizmetler bakımından marka sahibi tarafından Türkiye’de ciddi biçimde kullanılmayan ya da kullanımına beş yıl kesintisiz ara verilen markanın iptaline karar verilir.’ hükmü dikkate alındığında konuyla ilgili otorite olan kurumlardan da yardım almak suretiyle bahse konu markaların ekonomik olarak değerlendirilmesi önerilir.”

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Teşekkür ederim.

Genel Müdürüm, cevaben buyurun.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Cevabı Sayın Genel Müdür Yardımcımız okuyacak müsaade ederseniz.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Pekâlâ.

Buyurun.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ÜZEYİR ÇAKIR –

Özelleştirme kapsam ve programında olan Holdingimizin mevcut organizasyon yapısı ve faaliyet alanı itibarıyla uhdesindeki markaları 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu’nun öngördüğü şekilde kullanılmasının mümkün olmadığı ve kullanılmayan markaların zamanla güncelliğini ve ekonomik değerlerini yitirmekte olduğu dikkate alınarak markaların bir an önce özelleştirilebilmeleri için yapılacak iş ve işlemler konusu hususunda Holdingimize talimat, yetki verilmesi hususu 12/1/2018 24-573, 24/1/2019 51-1073 ve 26/3/2019 324-4132 sayılı yazılarımızla Özelleştirme İdaresi Başkanlığına iletilmiştir. 2/5/2019 108869 sayılı cevabi yazıda markaların özelleştirilmesini teminen yapılacak iş ve işlemlerin Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yürütüleceği bildirilmiştir. Holdingimizin faaliyetlerine ilişkin 2019 yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda “Holdingin ticari marka, unvan ve şekil haklarının güncelliğini ve ekonomik değerini yitirmekte olması başlığı” altında yer alan konuyla ilgili otorite olan kurumlardan da yardım almak suretiyle bahse konu markaların ekonomik olarak değerlendirilmesi önerisi çerçevesinde 13/11/2020 tarih 637-7637 sayılı yazımız ve 18/6/2021 tarih 285-10663 sayılı yazımızla konu Özelleştirme İdaresi Başkanlığının takdirlerine sunulmuştur.

Son olarak 11/11/2021 tarih 434-16587 sayılı yazımızla 2020 yılı Sayıştay Denetim Raporu’nda yer alan aynı bulgu ve öneri doğrultusunda Holdingimiz uhdesindeki markaların kıymet takdirinin yapılarak özelleştirilmesi konusunda Türk Patent ve Marka Kurumu tarafından 2 Nisan 2018 tarihinde kurulan, sermayesinin tamamı Türk Patente ait Türk Sınai Mülkiyet Değerleme Mühendislik ve Danışmanlık Hizmetleri Anonim Şirketinden hizmet alınabileceğinin düşünüldüğü belirtilerek Holdingimiz uhdesindeki markaların 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu hükümleri ve Sayıştay Başkanlığının önerileri doğrultusunda özelleştirilmesi hususunun değerlendirilmesi Özelleştirme İdaresi Başkanlığının takdirlerine arz edilmiştir. Marka tescillerinin devamlılığı için 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu’nun ilgili hükümleri gereği on yılda bir marka yenileme işlemi yapılmaktadır. Holdingimize ait markalar tescil bitiş tarihleri itibarıyla aşağıdaki tabloda verilmiştir. Türk Patent ve Marka Kurumu nezdinde tescilli ulusal markalar...

Okuyayım mı Başkanım?

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Tabloda var zaten, son cümlemenizi alalım varsa.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ÜZEYİR ÇAKIR –

Arz ederim Başkanım.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Peki, teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde söz isteyen üyemiz? Yasin Bey söz istiyor.

Buyurun Sayın Öztürk.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Hem öneri üzerinde konuşacağım hem de Genel Kurulda konuşmam olduğu için geneli üzerinde de kısmi konuşup ayrılmak zorundayım.

Öncelikle, şu patenti olan tescilli ulusal markalarımızın birkaçının ismini de burada geçirmek lazım. Birkaçının ismini ben söyleyeyim: Sümer Halı, Sümer Holding, SEKA, Turban, Türkiye Demir Çelik İşletmeleri AŞ, Hereke Sümerbank, Merinos, Bursa Merinos gibi, hatta uluslararası anlamda Madrid Protokolü çerçevesinde tescilli uluslararası markalarımız da var, yine Hereke gibi ve bunların bitiş tarihleri de gördüğümüz kadarıyla bir kısmının özellikle 2024 yılında bittiği görülüyor. Cevapta da gördüğüm kadarıyla siz yani yöneticiler usulü yerine getirmişsiniz, en azından 2020 yılında bu konuyu Özelleştirme İdaresine kendiniz yönetim kurulu kararıyla bildirmişsiniz ama Özelleştirme İdaresinden size cevap olarak olumlu, olumsuz bir cevap dönüşü olmadığını anlıyorum. Bu çerçevede baktığımızda -çok açıkçası konuyu da bağlamak istiyorum- Nisan 2022 tarihinde çıkan bir haberde yine Sümer Holdinge ait yaklaşık 40.010 metrekare, tutarını da söyleyeyim istiyorsanız, 130 trilyon civarında bir özelleştirme söz konusu olmuş gayrimenkullerimizle ilgili. Benim tam iki sene önce burada sizlerin uhdesinde ama metruk vaziyette bulunan Denizli’deki bir yerden bahsetmiştim ve size sorduğumda “Ya, burayı niye değerlendirmiyorsunuz?” dediğimde de talep olmadığını ifade etmişsiniz. Bu çerçevede, Denizli Merkezefendi Belediyesi, Cumhuriyet Halk Partisine ait olan Merkezefendi Belediyemizin de yer ihtiyacı söz konusunda, yere baktıklarında uygun gördükleri için sizlere talep göndermiştik. Bu talepler çerçevesinde sizler de sağ olun, Özelleştirme İdaresine bu konuyu aksettirmiştiniz ama Özelleştirme İdaresi anladığım kadarıyla sizi ya hiç umursamıyor... Gördüğünüz gibi bu marka tescilleri de ölmek üzere, fiyatları da her geçen gün bu anlamda zayıflıyor. Belki de yatırımcı olan bir arkadaş bu markaların da önemiyle birlikte sizin bu markalarınızı satın alıp en azından onlar değerlendirmeye çalışabilir ama Özelleştirme İdaresi yani kurumun değerlerini görmezlikten geliyor, cevap vermiyor. Biz açıkça... Bakın, bunu da bir örnekle söyleyeyim konu nereden nereye gelecek, yağlı güreşle ilgili bir konuyu söyleyeceğim: Geçen sene Merkezefendi Belediyemiz bir yağlı güreş organizasyonu yaptı, çok da güzel, katılımı da iyi olduğu için AK PARTİ’sinin Büyükşehir Belediye Başkanı herhâlde kışkandı ki bu sene kendisi de yapmak arzusunda bulundu ama Merkezefendi Belediyesine yer vermiyor. Gençlik Spor Genel Müdürlüğüne ait sahalar da suni çim olduğu için belediyeden başka yer yok. İşte yer ihtiyacı olan Merkezefendi Belediyesi, şimdiye kadar burayı siz tahsis etmiş olsaydınız -bedeli mukabilinde bu arada, bedavaya da vermeyeceksiniz- belki bu organizasyonu orada şu anda gerçekleştirebilecekti. Bu yerin neden kaldığını da biliyorum, açıkçası spor amaçlı tesis olduğu için kimse dokunamıyor; şayet spor amaçlı tesis olmasaydı şimdiye dek bir ranta da kurban edilebilirdi, çok açık söyleyeyim. Bu manada, burayla ilgili Özelleştirme İdaresinin bu kapsamda çok hantal davranmasını kınıyoruz çünkü eminim ki buraya bir AK PARTİ’si belediyesi isteseydi şimdiye kadar bu yer tahsisi yapılmıştı, bedeli alınmıştı ama ne olursa olsun, sonuçta vatandaşın hizmetine kullanılacak ve kamuda da şu anda metruk vaziyette, sahip bile çıkamadığımız bir yeri parasıyla satmanızı talep ediyoruz ama sahip bile çıkamadığımız yerin satılmasıyla ilgili, hem burası tasfiye hâlindeki bir holding hem de bu doğrultuda açıkçası sizler belki elinizden geleni yaptınız ama burada Özelleştirme İdaresinde bir sorumlu varsa o da bu cevapları verebilir. Hem bunların cevabını istiyorum hem de bu markaların da bir an önce...

Zaten kurum uzun süredir tasfiye hâlinde olduğu için, aktif çalışmadığı için de bu markalar her geçen gün ölmek üzere. Yani ya kendiniz harekete geçirin bu markaları ya da en azından bir yatırımcıya verin ki onlar bu markalara sahip çıksın.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU - Teşekkür ederim Sayın Öztürk.

Sayın Genel Müdürüm, siz en sonunda söz vereceğim, notlarınızı alırsanız bütünü üzerindeki görüşmelerden sonra size söz hakkı vereceğim cevaben.

Şimdi, Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü almak istiyoruz.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ - Sayın Başkanım, izlemeye devam ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Peki.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle 2019 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi 2020 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2020 yılına ait 1 numaralı önerisini görüşmüştük. Bu nedenle, 2020 yılına ait 2 numaralı önerisini okutuyorum.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2:

Türkiye Cumhuriyeti sanayisinin gelişmesini sergilemesi açısından İzmir Elektrik Fabrikasının gelecek kuşaklara aktarılması gereken önemli bir kültürel değer olduğu gerçeği, mevcut hâliyle fabrika ve üzerindeki yapılar hiçbir ekonomik katkı sağlamadığı, hatta güvenliğin sağlanması amacıyla her yıl Sümer Holding bütçesinden yüksek miktarlarda güvenlik hizmeti alımı yapılmak durumunda kaldığı ve söz konusu yapıların “2. Grup Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı Tescili” kararı olduğu da dikkate alınarak bilimin, eğitim öğretimin hizmetine sunulması ve aynı zamanda kent turizmine ekonomik katkı sağlaması amacıyla 4046 sayılı Kanun’un 2/i maddesi kapsamında ilgili kurumlara tahsis edilmesi kaydıyla Maliye hazinesine devrinin değerlendirilmesi önerilir.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU - Teşekkür ediyorum.

Sayın Genel Müdürüm, öneriyle ilgili cevabınızı hangi arkadaşımız verecek?

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Genel Müdür Yardımcımız Üzeyir Bey siz lütfederseniz.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU – Buyurun.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ÜZEYİR ÇAKIR - İzmir Elektrik Fabrikasının koruma ve güvenlik hizmeti için 2018 yılında 67.612,64 TL; 2019 yılında 352.015,75 TL, 2020 yılında 396.694,68 TL ve 2021 yılı Aralık ayı sonu itibarıyla 479.512,39 TL olmak üzere toplam 1.295.835,46 TL+KDV tutarında hak ediş ödenmiştir. Taşınmaz üzerindeki yapıyla birlikte Ankara Doğal Elektrik Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi tarafından 22/3/2018, 10/1/2019 tarihli Resmî Gazete ilanlarıyla satışa sunulmuş ancak satışı gerçekleştirilememiştir. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan 16/4/2019 son teklif verme tarihli ihalenin de iptal edildiği bilgisi alınmıştır. Metruk vaziyetteki “2. Grup Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı” tescilli tarihi İzmir Elektrik Fabrikasının bakım onarım ve restorasyonu ile ilgili işlemlerin kanunda belirtilen esaslara göre yapılması yükümlülüğü, güvenlik ve koruma hizmetlerinin getirdiği maliyet ve Sayıştay Başkanlığının

önerileri dikkate alınarak söz konusu taşınmazın 4046 sayılı Kanun'un 2/i maddesi kapsamında Kültür ve Turizm Bakanlığına tahsis edilmek üzere Maliye hazinesine devrinin veya 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'nun ilgili hükümleri doğrultusunda kamulaştırılmasının talep edilmesinin uygun olacağı hususundaki görüşlerimiz 29/5/2018 tarih, (450-8642) ve 23/11/2018 tarih, (700-34358) sayılı yazılarımızla Özelleştirme İdaresi Başkanlığına bildirilmiştir.

Sayıştay Başkanlığının Holdingimizin faaliyetlerine ilişkin 2019 yılı denetim raporunda "Holdingin Mülkiyetinde Olan Bazı Taşınmazların Verimli Kullanılmaması" başlığı altında özelleştirme süreci dâhilinde ihale edilmesine rağmen satışı gerçekleştirilemeyen veya kullanılmaması nedeniyle harap duruma gelen taşınmazlarla ilgili fiilî durumu itibarıyla satış imkânı olmayan taşınmazlar arasında sayılmış olan söz konusu taşınmazın kamu yararı ve kamu kaynaklarının ekonomik ve verimli kullanılmasını teminen ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bedelli ve/veya bedelsiz olarak devredilmesi önerisi 13/11/2020 tarih, (637-7637) sayılı yazımızla Özelleştirme İdaresi Başkanlığının takdirlerine sunulmuştur.

Bilahare 18/6/2021 tarih, (285-10663) sayılı yazımızla söz konusu taşınmazın durumunun değerlendirilmesi hususu tekraren Özelleştirme İdaresi Başkanlığına iletilmiştir.

Arz ederim.

OTURUM BAŞKANI NEVZAT ŞATIROĞLU - Teşekkür ediyorum.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var.

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) - Hoş geldiniz, iyi çalışmalar diliyorum.

Burası İzmir Elektrik Fabrikası, İzmir'in en mutena semtlerinden olan Alsancak'a giderken, Bornova'dan Alsancak'a doğru giderken solda, Alsancak'tan Bornova'ya, Manisa istikametine giderken sağda kalan çok tarihî, eski bir bina ve bu bina, İzmir'in uzun yıllar elektriğinin dağıtıldığı bir fabrika olarak görev gören tarihî bir bina. Bunun yanı sıra, bu binanın hemen az ötesinde hava gazı fabrikası olarak çalışan bir tarihî bina daha vardı, hava gazı fabrikası İzmir Büyükşehir Belediyesine ait olduğu için İzmir Büyükşehir Belediyesi, Aziz Kocaoğlu döneminde burayı çok güzel bir restorasyondan geçirdikten sonra orada konserlerin verildiği, şehit ailelerine iftar yemeklerinin verildiği, gençliğin bulunduğu, içinde tarihî binaların restore edilerek korunduğu, sergi alanlarının olduğu, şimdi Uluslararası Basın Merkezinin de orada açılacağı çok güzel bir yeşil alan ve toplumun buluşma noktası hâline getirdi Aziz Kocaoğlu, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanımız. Bunun az ötesindeki elektrik fabrikasının -sizin de söylediğiniz gibi- ihalesi yapıldı. O ihaleye bazı şirketler katıldı ve bu şirketlerin arasında yüzde 50'sinden fazlası kamu kurumu olan, İzmir Büyükşehir Belediyesine ait olan şirket 35 milyon lira bedelle buradaki ihaleyi kazandı. Ben bu konuşmayı ya 4'üncü ya 5'inci kez yapıyorum ve üzülerek bunları dile getiriyorum. O dönemde İzmir Büyükşehir Belediyesinin burayı 35 milyon liraya satın almasıyla ikiz kardeşi gibi olan hava gazıyla birlikte elektrik fabrikası entegre olarak, eski tarihsel görüntüsü de restorasyon yapılarak, çok büyük paralar harcanarak bir film platosu, bir film seti hâline getirilecek ve orada İzmir'in gerçek anlamda kültürel hizmetlerine bir kazanım olacaktı ama ne yazık ki İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Cumhuriyet Halk Partili olduğu için ve Tunç Soyer bu projeye sahip çıkacağı ve İzmir'e çok güzel bir film platosu kazandıracağı için bazı eller devreye girdi ve ihale iptal edildi. Gerekçe olarak da şirketin yüzde 50'sinden fazlasının kamu kurumu olan İzmir Büyükşehir Belediyesine ait olması gösterildi. Sanki İzmir Büyükşehir Belediyesi bir başka ülkenin, bir başka vatanın, bir başka kesimin temsilcisi gibi görüldü ve bu ihalenin iptali sonrasında ne yazık ki o fabrika eski metruk hâlinde daha kötü hâle geldi, bir berduş yatağı hâlinde, kimin oraya girip

çıkacağı belli olmayan, oradaki tuğlalara kadar zaman zaman götürülen, getirilen ve kirlenilen bir alan hâline geldi. Siz de İzmir Elektrik Fabrikasını koruma ve güvenlik hizmeti için -biraz önce Genel Müdür Yardımcısının okuduğu gibi- her yıl artan fiyatlarla -tekrarlamıyorum- 1 milyon 295 bin 835 lira hak ediş ödediniz oysa 35 milyon liraya Büyükşehir Belediyesine burayı satmış olsaydı bu anlayış, bu yapı orası şimdi şehrin en güzel yerlerinden biri, gökdelenlerin olduğu ve İzmir'in yeni şehir imar planı içerisinde çok kullanılabilir ve İzmir'e yakışan bir yer olarak bireysel olarak ortaya çıkacaktı. Diyorsunuz ki: "Buranın işte, Özelleştirme İdaresi Başkanlığına, Kültür Bakanlığına devredilmesi..." En sonda diyorsunuz ki: "Kamu kaynaklarının ekonomik ve verimli kullanılmasını teminen ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bedelli ve/veya bedelsiz olarak devredilmesi..." Ya, bedel ödenmiş, 35 milyon TL ödenmiş -o zamanki parayla söylüyorum bunu, üç yıl önceki parayla söylüyorum- ve bugüne kadar da hiçbir güvenlik parası ödememiş olacaktınız ve Belediye burayı restore ederek İzmir'e kazandırmış olacaktı.

Buradan tekrar çağrıda bulunuyorum: Henüz vakit geçmiş değil; gelin, bu fabrikayı İzmir Büyükşehir Belediyesine teslim edin ve hava gazı fabrikasının o güzel restorasyonu ile bir bütünlük içerisinde, bir entegrasyon içerisinde İzmir halkına kazandırılan bir alan hâline getirilsin. "Bedelli veya bedelsiz" dediğinize göre belki İzmir Büyükşehir Belediyesinden bedel de istemezsiniz, bilemem ama o yapıyı kurtaracak olan İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer'dir ve İzmir Büyükşehir Belediyesidir. İzmir başka konularda olduğu gibi ne yazık ki bu konuda da cezalandırılmıştır. İzmir iktidar tarafından sevilmemektedir, İzmir halkı her fırsatta, her konuda olduğu gibi bu konuda da cezalandırılmak istenmiştir. Bir İzmir Milletvekili olarak burada size değil, size seslenmiyorum çünkü sizin yetki alanınızı aşan bir siyasi karar olduğunu çok iyi bildiğim için Genel Müdüre, Yönetim Kurulu Başkanına, Yönetim Kurulu üyelerine seslenmiyorum; benim sesim gereken yere gitsin istiyorum. Burayı İzmir Büyükşehir Belediyesine teslim etsinler, İzmir Büyükşehir Belediyesi burayı restore edip İzmir'e kazandırsın. İnşallah, buradaki arkadaşlar, Komisyon Başkanı, Komisyon üyeleri de aracı olur, bu sese kulak verirler ve bu konuda ön açarlar; İzmir kazanır, İzmir halkı kazanır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ - Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzlemeye devam ediyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2020 yılının 3 no.lu genel önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 3:

2020 yılı Sayıştay Denetim Raporu'nda yer alan diğer bulgu ve önerilerin de yerine getirilmesi önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ÜZEYİR ÇAKIR – Sayıştay Başkanlığının bulgu ve önerisi doğrultusunda işlem yapılacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın üyeler, diğer bulgu ve önerilerden görüşülmesini talep ettiğiniz öneri var mı? Yok.

Önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyemize söz vereceğim. Var mı söz almak isteyen?

Sayın Yavuzyılmaz, buyurun.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sayın Genel Müdür, değerli Yönetim Kurulu üyeleri, Sayıştayın kıymetli temsilcileri ve milletvekili arkadaşlarım; Komisyona hoş geldiniz.

SÜMERBANK’la ilgili benim değinmek istediğim konu, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının 2020 Yılı Sayıştay Raporu. Rapora baktığınız zaman Sümer Holdingle ilgili bir şey göremeyeceksiniz çünkü ilgili bulgu rapordan çıkarılmış. O nedenle ben size Sümer Holdingi ilgilendiren bulguyu burada açıklayayım, diyor ki bulgu: “Muğla ilinin Fethiye ilçesi Göcek Mahallesi 433 ada 1 parsel, 265 ada 1 parsel ve 266 ada 1 parselin önünde bulunan devletin hüküm ve tasarrufu altındaki 7.698,29 metrekare alanın otuz yıllık kullanım izninin bedelsiz olarak Sümer Holdinge verildiği tespit edilmiştir.” Şimdi, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı 31/10/2019 tarihinde Sümer Holdinge otuz yıllık bedelsiz kullanım izni veren sözleşmeyi imzalıyor, daha sonra da kullanım izin sözleşmesi Sümer Holding tarafından başka bir kullanıcıya devrediliyor. Sayıştay, devir işleminin Özelleştirme İdaresi Başkanlığına yapılması gerekirken Sümer Holdinge yapıldığını ve bu madde gerekçe gösterilerek Özelleştirme İdaresi Başkanlığı yerine doğrudan Sümer Holdinge bedelsiz devir yapılmasının mevzuata uygun olmadığını ifade ediyor ve devam ediyor, diyor ki: “İdare cevabında yer verilen kanun hükümlerine göre hazine taşınmazları bedelsiz olarak sadece Özelleştirme İdaresi Başkanlığına devredilebilmekte olup Sümer Holdinge bedelsiz devir yapılmasına cevaz veren herhangi bir hüküm yer almamaktadır.” Ve 7.698,29 metrekare alanın otuz yıllık kullanım izninin Sümer Holdinge bedelsiz verilmesinin mevzuata uygun olmadığı yazıyor.

Şimdi, ben size biraz daha net ve anlaşılır hâle getireyim: Bakın, bu elimde görmüş olduğunuz... Burada parseller görülüyor, burası Fethiye ilçesi Göcek. Bakın, burada 265 ada 1 parsel var, bu parsel 5/11/2019 tarihinde TEKEL Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri Anonim Şirketi tarafından Sümer Holdinge devrediliyor ve devredilmesinin aynı gününde de Özelleştirme tarafından satış işlemi gerçekleşiyor. Diğer taraftan 266 ada 1 parsel var, onun da aynı şekilde, yine TEKEL Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol işletmeleri AŞ’den Sümer Holdinge devir işlemi tapuda yapılıyor ve Özelleştirmeyle aynı gün satışı... 433 ada 1 parselde ise bir parsel birleştirme yapılmış ve burada da 16/10/2020 tarihinde yine buranın devri Sümer Holdinge yapılıyor ve satışı gerçekleşiyor.

Şimdi, konu gittikçe aslında ilginçleşecek şimdi ben anlattıkça. Şimdi, bu kısmın özelleştirmeyle ilgili kararı 2011 yılında zaten veriliyor. Özelleştirme Yüksek Kurulu kararıyla 18/5/2021 tarihinde bu 519, 520, 521 parseller -ki daha sonra bunlar birleşerek 433 ada 1 parseli oluşturacaklar- 265 ada 1 parsel ve iskele ve yüzer iskele konumundaki denizde bulunan alan özelleştirme kararının içine girmiş. Daha sonra, 8 Şubat 2017 tarihinde konuyla ilgili bir ihale açılıyor ve bu ihalede sadece binalarla birlikte taşınmazlar ihaleye çıkıyor. Daha sonra, bu ihaleden bir sonuç alınamıyor ki 16/6/2017 tarihinde tekrar ihaleye çıkılıyor. Yalnız, burada ilave olarak “Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki kara ve deniz alanlarının ise kullanma izin hakkının devri yöntemiyle bir bütün hâlinde ihaleye çıkıyor.” deniliyor ve bu işlem, satış gerçekleşiyor. Ne zaman? Bunu da Sümer Holding’in bana geçen yıl sorduğum soruya verdiği yanıtta görüyoruz. Diyor ki: “Muğla Fethiye’de 3 taşınmaz ve iskele alanı...” 31/10/2019 tarihinde satışı gerçekleşmiş özelleştirilen bu taşınmazın. Satış tutarı 18 milyon 504 bin 823,67 dolar; satış tutarı bu. Şimdi, ben tapu kayıtlarına girdim. Hani, biz de kamu zararını kovalıyoruz ya var mıdır diye. Tapu kayıtlarına girdiğimde enteresan bir bilgiyle karşılaştım. Şimdi, bu özelleştirmeyle buraları satın alan şirket Göcek Mavi Marina Liman, Yat ve Çekek İşletmeciliği Anonim Şirketi. Hani,

özeleştirmeyle 18 milyon 504 bin dolara satılmış ya, bakalım gerçekten şirketin burası için aslında belirlediği bedel bu mu, nereden anlırsınız? dedim. Tapu kayıtlarındaki bir kamu bankası olan Vakıf Katılım Bankasından kullandığı krediye ilişkin olarak belirlenen borç tutarı yani tapu kaydına işlenen borç tutarından görüyoruz. Ne kadarmış? 265/1 parsel yani hemen denize sıfır olan o büyük parsel ve onun da metrekaresi 17.915 metrekaresi. Vakıf Katılımdan ne kadar borç tutarı işlenmiş tapu kaydına? 100 milyon lira. Bir diğeri 266/1 parsel, o da 755 metrekaresi. Onun için de 300 bin lira borç işlenmiş yani Vakıf Katılım Bankası 300 bin liralık bir ipotek koymuş. 433/1 parselde de 25 milyon liralık ipotek koymuş Vakıf Katılım Bankası, şirket kredi kullanmış. Şimdi, o günkü dolar kuru üzerinden baktığımız zaman, şirketin Vakıf Katılım Bankasından kullandığı kredinin 21 milyon 492 bin 281 dolar olduğunu görüyoruz ancak özeleştirmeyle yapılan satışın 18 milyon 504 bin 823,67 dolar olduğu görünüyor. Yani buranın özeleştirilmesi kapsamında kullandığı ve buradaki tapu parsellerinin üzerine ipotek olarak bankanın işlediği tutar tam olarak özeleştirmeledeki satış tutarını karşılamıyor. Arada ne kadar fark var? 2 milyon 987 bin 458 dolar fark var yani bugünkü kurla 51 milyon 324 bin 528 lira bir kayıp var, bir fark var arada. Şimdi, durum şu: Ya Vakıf Katılım Bankasından şirket yüksek kredi kullanarak bu kredinin belirli bir bölümünü kredi kullanma amacının dışında kendisine ayırıp diğer kısmını Özeleştirme İdaresi Başkanlığına buranın satın alma tutarı olarak ödüyor ya da buradaki parselleri Özeleştirme İdaresi Başkanlığı Sümer Holdingin tapu devri satışı üzerinden eksik tutarda bir satış yapıyor; böyle bir durum var. Diyebilirsiniz “Göcek Mavi Marina Liman, Yat ve Çekrek İşletmeciliği Anonim Şirketi nedir? diye. Onun da o gün bu satış işlemleri gerçekleşirken ki Yönetim Kurulu üyeleri aynı zamanda da Yıldız Holdingin Yönetim Kurulu üyeleri yani Ülker Grubuyla da böyle belirli bir bağları da görünüyor.

Şimdi, benim bu noktada iki tane sorun var: Biri, Sümer Holdingin Özeleştirme İdaresi Başkanlığıyla olan ilişkisi. Yani Sümer Holding tasfiye hâlindeki KİT’leri kendi üzerinde topluyor ancak tapu kayıtlarını doğru ve zamanında, bu KİT’ler tasfiye hâlinde, onun üzerinden almıyor da bir özeleştirmeyle satış durumu gerçekleştiği gün mü bu işlemi yapıyor? Yani bu konuda bir eksiklik mi var? Ben baktığımda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının bu denizdeki iskele ve yapının otuz yıllık kullanım bedelini Sümer Holdinge bir protokolle devrettiği gün Özeleştirme İdaresi Başkanlığının satışı gerçekleştirmesi bir tesadüf mü? Ve aynı gün Sümer Holdingin de yine tapuda işlem yaparak bu yüzer iskele vesaire diğer parsellerle ilgili satışı bir şirkete yapıyor olması bir tesadüf mü? Yoksa daha öncesinden aslında bu tapuları üzerinize zaten almanız mı gerekiyor? Burada bir karmaşa var, bunu sormak istiyorum. Sümer Holdinge de aynı soruyu yöneltiyorum. Zaten bütün Yönetim Kurulu, Özeleştirme İdaresi Başkanlığının personelinden oluşuyor, dolayısıyla iç içe geçmiş bir vaziyette Sümer Holding. Dolayısıyla da bu konuya sizden ben açıklık getirmenizi istiyorum.

Diğer taraftan da ben, yine, 2022 yılını da içine alan Sümer Holdingin bünyesinde bulunan özeleştirilen taşınmazların yerleri, adetleri, bulundukları il, satış tarihi, satış tutarı ve aynı zamanda da özeleştirme yöntemiyle ilgili sizden bilgi bekliyorum.

Diğer taraftan da tabii, şey konusu da var ama yani siz satışlarınızı TL üzerinden mi gerçekleştiriyorsunuz, dolar ve avro üzerinden de satış gerçekleştiriyor musunuz? Mesela, Fethiye’deki benim ifade ettiğim kısımla ilgili bir ihaleye çıktınız mı? Çıktıysanız kaç şirket teklif getirdi? Buradaki bedeli neye göre belirlediniz? Bir değerlendirme şirketiyle mi çalışıyorsunuz veya yine kamunun bünyesindeki bir değerlendirme üzerine mi bunu yaptınız? Bunların yanıtlarını sizden bekliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Yavuzylmaz.

Buyurun Sayın Sümer.

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de Sayın Genel Müdüre ve çalışma arkadaşlarına, Sayıştay yetkililerine, bürokratlara hoş geldiniz diyorum, başarılar dilerim.

“Sümerbank” deyince tabii, holdingin ilk yatırımı Adana Bez Fabrikası ve lojmanlarıdır, hem Bez Fabrikası hem lojmanları. 1935’te kurulan fabrika, Türkiye Cumhuriyeti’nin ilk büyük kamu kuruluşuydu. Ayrıca, çocukluğumuzda da benim doğup büyüdüğüm bölgede fabrikası vardı, fabrikanın önünde de satış reyonu vardı; çok da güzel tesisleri vardı, hem futbol tesisleri hem basketbol tesisleri. Bizim o bölgenin hemen hemen tüm gençleri oradan faydalanırdı ama maalesef, şimdi haraç mezat satıldı. Tabii, bu tür yerlerin gitmesi insanın kanına dokunuyor bir yerde. Maalesef, bu dönemde Sümerbank tarafından 58 adet büyük ölçekli işletme, 500’ü aşkın mağaza, ayrıca 49 şubeli bankası kurulmuş. Yeni kurulan, devletin eksik kalan sanayi yatırımlarını da yapmıştı bu kurum. Tüm bu işletmeler özelleştirme kapsamına alınıncaya dek de 41 bin kişiye istihdam sağlamış ama maalesef, kurumumuzun şu an borçlarını, satışını, iflasını, harabeye dönmüş binalarını konuşuyoruz.

2003-2019 yılları arasında 23 işletme, 16 mağaza, 335 bayi satılarak, devredilerek veya kapatılmak suretiyle Sümerbank Holding bünyesinden ayrılmış; 11 bölge müdürlüğü, 7 depo müdürlüğü, 7 bölge şefliği de kapatılmış; 20 iştirak de satılmış. Holdingin 2019 yılında sadece tütün ihracatı yaparak 78 bin lira gelir elde ederken bir yıldaki zararı 30 milyon 400 bin lirayı bulmuş, zararın yanı sıra Özelleştirme Fonu’ndan da 28 milyon 200 bin lira sermaye transferi yapılmış. Yakın tarihte yine Sümer Holdingin Urfa’da 3 arazi daha satılmış. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı toplam büyüklüğü 16 bin metrekareyi geçen 3 arazinin 13 milyon 420 bin TL’ye satıldığını açıklamış. Ancak, kurum yine zarar ediyor. Holding her sene zarar açıklarken özelleştirme işlemleri hâlâ devam ediyor. Bu gelirlerin nasıl değerlendirildiğine, bu satışlardan elde edilen gelirlerin ne şekilde değerlendirileceğine yazılı olarak cevap vererseniz memnun oluruz. Ayrıca, hangi kurum, kuruluşlara veya kişilere satıldığının bilgisini de Komisyonumuzla paylaşırsanız ondan da mutluluk duyarız.

Özelleştirme kapsamında olması nedeniyle kurumun bazı taşınmazları şu an işgal edilmiş durumda, kira alınmıyor. İzmir’de, Hatay’da, Artvin’de bazı taşınmazların ve arazilerin 2019 yılı Sayıştay Raporu’na göre de atıl durumda, işgal altında ya da harabe durumda olduğu tespit edilmiş. Genel Müdürlüğün bu konuyla ilgili ne gibi çalışması var veya bize ne gibi bilgi aktaracaktır? Kurumun kaç tane taşınmazı ya da arazisi aynı durumdadır? Kamu yararı gözetilerek ilgili kurumlara devredilen araziler nelerdir, hangi kurumlara devredilmiştir?

Ayrıca, Adana Attepe’de bulunan maden sahalarıyla ilgili yakın tarihte satış veya devir söz konusu mudur?

Kurumun 2000 yılından kalma alacaklarıyla ilgili her Komisyon toplantısında Sayıştayın da belirttiğine göre “Süreç takip ediliyor.” açıklaması yapılıyor ama konuyla ilgili şu anki durum nedir?

Dünya markası hâline gelmişken şimdi üreticisini bulmakta zorlandığımız Hereke markasıyla ilgili herhangi bir çalışması var mıdır kurumun?

Bu konularla ilgili yazılı cevap vererseniz, bilgilendirirsiniz...

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sümer.

Sayın Sertel, buyurun.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Arkadaşlarınızın yoklamadan dönmesi için biraz uzun konuşayım isterseniz.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yok, onun çözümü var Sayın Sertel, siz kendinizi yormayın yani.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ne gibi bir çözüm? Toplantıya ara mı vereceğiz?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Hayır, Sayın Genel Müdürümüze söz vereceğiz daha.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Sümer Holdingin taşınmaz satışlarını sordu Deniz Yavuzylmaz. Trabzon’da 1 taşınmaz, Kars’ta 2 taşınmaz, Erzurum’da, Diyarbakır’da, Sivas’ta, Edirne’de, İstanbul Bostancı’da... Rize’de 5 taşınmaz diye devam ediyor gidiyor; Eskişehir’de 35, 36, 37; devam ediyor. Şimdi, buradaki satışların, bu varlık satışlarının hangi illerde olduğunu biliyoruz; satış tarihlerini de gördük, biliyoruz. Benim ricam şudur: Bu varlıkları kimler satın aldı, bize doküman olarak bildirirseniz... Hangi kuruluşlar Sümer Holdingin hangi dairelerini, hangi binalarını, hangi taşınmazlarını, arsalarını aldı? Bunları rica ediyorum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Her şey güzel olacak, az kaldı, her şey daha da güzel olacak inşallah.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Beklersiniz!

Teşekkür ederim.

Ya, niye böyle siyasi mesaj veriyorsunuz? Böyle mesaj vermeyin.

ATİLA SERTEL (İzmir) – “Her şey daha güzel olacak.” diyorum, niye alınıyorsunuz? Ne mesajı aldın?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – “Az kaldı.” diyorsunuz ama sürekli böyle mesaj mı veriyorsunuz?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Hemen mesajı aldın. Nasıl aldın mesajı ya?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Ne yapayım yani, ne yapayım Sayın Sertel?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkan oyalıyor şu anda.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yok, oyalamıyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Nasıl bir mesaj aldın, bana anlat da ben de anlayayım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Oyalamıyorum Sayın Sertel, oyalamıyorum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Her şey daha da güzel olacak, güzel olsun; temenni de bulunmuyor musunuz siz?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bulunuyoruz ama...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Her şey daha kötüye mi gitsin bu memlekette?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Büyük ve güçlü Türkiye’nin inşası yirmi yıldan beri AK PARTİ iktidarları, Sayın Cumhurbaşkanımızın liderliğinde oldu; bundan sonra da Allah’ın izniyle, Allah’ın yardımıyla, milletimizin desteğiyle devam edecek; hiç şüpheniz olmasın.

Neyse, siyaset yapmayalım lütfen.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Siyaset bittiyse bir cümleyle soruyu düzenleyeyim, eksik kalmasın.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun Sayın Yavuzylmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben sormuştum, şu şekilde sordum: Özelleştirilen taşınmaz adedi, bulunduğu il, satış tarihi, satış tutarı, özelleştirme yöntemi, hangi para cinsiyle yapıldı? Aynı zamanda, hangi şirket, kurum veya kişilere bu satış gerçekleşti; ihalelerine kaçır kişi, şirket vesaire katıldı? Bu konuyla ilgili bilgiyi sizden 2018, 2019, 2020, 2021 ve güncel olarak talep ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Yavuzyılmaz.

Böylece geneli üzerindeki görüşmeleri tamamladık.

Şimdi sözü Sayın Genel Müdürümüze vermeden önce bazı hatırlatmalarda bulunmak istiyorum.

Sayın Genel Müdürüm, sorulan sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili yanıtlarınızı tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi “web” sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Sayın Genel Müdürüm, şimdi sayın milletvekillerimizin sorularını yanıtlamak üzere sözü size veriyorum.

Buyurun.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Çok teşekkürler Sayın Başkanım.

Sorular itibarıyla yazılı cevap vermeyi tercih edeceğiz çünkü ayrıntılı teknik bilgi isteniyor, hepsini şu anda...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Sertel’in sorusu vardı İzmir Belediyesiyle ilgili.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Efendim, ben de özellikle o konuya bir açıklık getirmek istiyorum. Sayın Vekilimiz her yıl bunu...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, o konuyu yani “İzmir cezalandırılıyor mu?” şeklinde...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Evet, cezalandırılıyor.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Efendim, zaten kamulaştırılan, kamulaştırma talebi sebebiyle belediyelere veya diğer kamu kurum kuruluşlarına devredilen gayrimenkullerimizle ilgili listeyi de yazılı olarak hazırlayacağız, vereceğiz kime verilmiş diye. İhtiyaç öncelikli olarak yapılan bir şey. Özelleştirmenin uhdesinde bulunan gayrimenkuller diğer kamu kurum ve kuruluşlarının ihtiyaçlarını gidermek üzere, kullanılmak üzere oraya konmuş olan gayrimenkuller değil; öncelikle, özelleştirme kapsamında gelir elde edilmesi amacıyla işlev gören bir müessese. Orada zaten Milli Emlak Genel Müdürlüğü var. Kamu kurum ve kuruluşlarının, belediyelerin gayrimenkul ihtiyaçlarının, bir zaruret yok ise özelleştirmeden karşılanması çok istisnai bir durum.

ATİLA SERTEL (İzmir) – İhaleden haberiniz var mı?

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – İhaleden haberim var Sayın Vekilim. Yalnız, o ihalenin iptal edilmiş olmasının sebebi, katılımcı veya katılımcının kim olduğuyla ilgili olan bir şey değil; 4046 sayılı Özelleştirme Kanunu’nun -Resmî Gazete’de yayınlanmış- 2’nci maddesinin (i) fıkrasında açık bir hüküm var. Yüzde 50 ve fazlasında kamu ortaklığı olan şirketler özelleştirme ihalelerine katılamaz. İptal edilmesinin hükmü bu.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Niye o zaman baştan reddetmediniz?

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Çünkü baştan belli değildi, daha sonradan ortaya çıktı; şirket ortaklık yapısı daha sonradan anlaşılınca verilmedi. Zaten mantık olarak da özelleştirmenin mantığına aykırı olan bir şey. Bir kamu kuruluşunun veya hisselerinin büyük bir bölümü kamuya ait olan bir şirketin, belediye girişiminin özelleştirme kapsamında yer alması... Sonuçta devletin parası belediyenin de harcadığı, özelleştirmeye ödenen para da devletin parası oluyor, bir cebinizden alıp öbür cebinize koyuyorsunuz; ondan sonra, özelleştirmeyle ilgili mantık ortadan kalkmış oluyor.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Kültür Bakanlığına devri konusunda niye reddetmediniz?

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Efendim, kanun çerçevesinde, 4046’ya göre Özelleştirme İdaresinin kanuni yetkileri var. Bu yetkilerini nasıl kullanacağı kendi uhdelerindedir ve kullanmaktadırlar. Biz idare olarak, Sümer Holding olarak Sayıştayın eleştirilerine...

ATİLA SERTEL (İzmir) – Mesele ortaya çıkıyor.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Hayır efendim, Özelleştirme İdaresiyle Sayıştay bulgularını paylaşıyoruz. Özelleştirme politikaları çerçevesinde de cevap vermiyor değiller, bize cevap da veriyorlar, onunla ilgili de bir problemimiz yok.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani siyasi bir tercih.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Nasıl siyasi tercih?

ATİLA SERTEL (İzmir) – Siyasi bir tercih; belediyeye vermiyoruz, Kültür Bakanlığına veriyoruz.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Efendim, bakın, İzmir...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Sertel, siz zaten sordunuz, Sayın Genel Müdürümüz de...

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Ben bir devlet memuruyum, bürokratım; sizinle bir tartışmaya girme haddim ve hukukum yok; çok özür dilerim.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Ben zaten başta söyledim, sizden kaynaklanmıyor olay.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Sayın Vekilim, ben sadece bir konuya açıklık getirmek istiyorum: İhalenin iptal sebebi, 4046 sayılı Kanun’un 2’nci maddesinin (i) fıkrasıdır. İhaleye katılan Grand Plaza Gıda, Otelcilik ve Turizm Anonim Şirketinin hisselerinin yüzde 50’sinden fazlasının belediyeye ait olmasıdır, bu da kanunda açık bir hükümdür. Bu kadar benim söyleyebileceğim.

Geri kalan sorularınızın hepsine, bu da dâhil olmak üzere, yazılı olarak cevap vereceğiz Sayın Başkanım.

Çok teşekkür ederim söz verdiğiniz için.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Rica ediyorum.

Toplantıya beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.18

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 17.23****BAŞKAN: Mustafa SAVAŞ (Aydın)****BAŞKAN VEKİLİ: Nevzat ŞATIROĞLU (İstanbul)****SÖZCÜ: Mevlüt KARAKAYA (Ankara)****KÂTİP: Yavuz SUBAŞI (Bahkesir)**

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Toplantıyı açıyorum.

Şimdi Sümer Holding AŞ’nin 2019 ve 2020 hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini ayrı ayrı okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2019 yılı sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Sümer Holding AŞ’nin Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 12/6/2020 tarih ve 2020/Özelleştirme İdaresi Başkanlığı-Karar-38 sayılı Kararı’yla kabul edilen 2019 yılı bilançosu ve 30 milyon 441 bin 115,01 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2019 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Şimdi 2020 yılının sonuç bölümünü okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Sümer Holding AŞ’nin Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 28/7/2021 tarih ve 2021/Özelleştirme İdaresi Başkanlığı-Karar-76 sayılı Kararı’yla kabul edilen 2020 yılı bilançosu ve 24 milyon 667 bin 914,63 Türk lirası dönem zararıyla kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2020 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Sümer Holding AŞ’nin 2019 ve 2020 yıllarına ait üst Komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Ben de çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum Sayın Genel Müdürüm, iyi çalışmalar diliyorum.

SÜMER HOLDİNG AŞ GENEL MÜDÜRÜ YİNAL YAĞAN – Çok teşekkürler Sayın Başkanım.

3.- Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret AŞ’nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleri

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Değerli Komisyon üyeleri, toplantımıza Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret AŞ’nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmeleriyle devam ediyoruz.

Sayın Genel Müdürümüzden başlamak üzere, toplantımıza katılan kurum temsilcilerimizin kendilerini Komisyonumuza tanıtmalarını rica ediyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

(Katılımcılar kendilerini tanıttı)

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sunumunu yapması için sözü Sayın Genel Müdürümüze veriyorum.

Buyurun Sayın Genel Müdürüm.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ SEZGİN POLAT – Sayın Komisyon üyeleri, Doğusan AŞ 1974 yılında yurt dışında çalışan 180 işçi tarafından 940 bin TL sermayeyle Erzincan’da kurulmuştur. Daha sonra gerçek kişi ortak sayısı, yurt içi ve yurt dışı olmak üzere yaklaşık 3.500 kişiye ulaşmıştır. İller Bankası, Türkiye Sınai Kalkınma Bankası ve Erzincan İl Özel İdaresi tüzel kişilik ortaklıklarıyla da temsil edilmiştir.

Yatırımın 1984 yılında tamamlanmasıyla 25 bin ton/yıl kapasiteli, basınca dayanıklı 100 ile 700 milimetre arası asbest karışımı çimento boru ve eklentileri üretimine başlamıştır.

Gerçekleştirilen boru üretiminin önemli bir bölümü, büyük ortak İller Bankasına belediyelere tahsis edilmek suretiyle satılmıştır. Şirket 1996 yılına kadar kâr ederek faaliyetlerini sürdürmüş ve bu dönemlerde büyük ortaklarına ve borsadaki küçük yatırımcısına temettü dağıtmıştır. Asbestli çimento borunun pazarının yok olmasıyla şirket 2002 yılından itibaren boru üretimini durdurmuştur.

Şirket 1992 yılında 8 milyon adet/yıl kapasiteli full-otomatik makinelerle ülkemizde ilk defa perlit madeninden renkli beton kiremit yatırımını yaparak üretimini gerçekleştirmiştir. Şirket perlit içerikli beton, çatı, yer ve duvar kaplama malzemeleri üretmektedir. Yüzde 56,09 oranındaki İller Bankasına ait hisseler 12/7/2007 tarih ve 2007/49 sayılı Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı’yla özelleştirme kapsam ve programına alınmıştır.

Şirketimizin, gayriaktif olan Doğu Halk Holding AŞ’ye yüzde 40 oranında ortaklığı bulunmaktadır. Payları borsada kote olan ve borsanın ana pazarında işlem gören şirketimizin kayıtlı sermaye tavanı 50 milyon TL ve ödenmiş sermayesi 39 milyon TL’dir.

Şirketimizde Hazine ve Maliye Bakanlığından 2, Özelleştirme İdaresinden 2, Devlet Denetleme Kurulundan 1 olmak üzere toplam 5 Yönetim Kurulu üyesi bulunmaktadır. Şirkette 1 genel müdür vekili, 1 işletme müdürü, 1 pazarlama elemanı olmak üzere toplam 3 kişilik yönetim personeli, 12 sendikalı personel, ayrıca 4’ü güvenlik personeli olmak üzere 15 taşeron işçisiyle birlikte toplam 30 personel çalışmaktadır.

TSE Belgeli ürünlerimizin satışları fabrikadan perakende olarak ve ayrıca çeşitli illerde bulunan 30 bayi tarafından gerçekleştirilmektedir. Son bir buçuk yıldan beri üretim kapasitesi artırılarak yüzde 50 seviyelerine yükseltilmiştir. Bu sayede uzun yıllardır zarar eden şirketin 2021 yılı ve 2022 yılının ilk üç ayı faaliyetlerinde kâr açılmıştır.

Erzincan’ın önemli sanayi kuruluşlarından biri olan Doğusan, ham maddesi perlit madeni olan ve yüz yıl dayanıklı çatı kaplaması ürünlerinin üretim ve satışlarını artırarak ve kâr ederek üretim faaliyetlerine devam etmektedir.

Arz ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Genel Müdürüm.

Şimdi önerilerin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2019 yılı Alt Komisyon Raporu’nda 2, 2020 yılı Alt Komisyon Raporu’nda 2 öneri bulunmaktadır.

2019 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

Şirketin artırılan sermaye yapısıyla bir an önce özelleştirilmesi, bu mümkün olmadığı takdirde çimento esaslı çatı kaplamaları sektöründe yeterli pazar payına ulaşması için yurt içinde yaygın bayilik sistemine dayalı üretim, pazarlama, reklamcılık, satış ve dağıtım faaliyetlerinin geliştirilmesi yanında, dış pazarların da etüt edilerek ihracat imkânları üzerinde durulması önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ SEZGİN POLAT – Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketinin sermaye kaybının önlenmesi, işletme sermayesi ihtiyacının giderilmesi ve üretim çeşitliliğinin artırılmasını teminen 2019 yılı Mayıs ayında şirketin sermayesi 20 milyon TL’den 30 milyon TL’ye çıkarılmıştır.

22 Ekim 2020 tarih ve 3118 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı’yla Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret Anonim Şirketi sermayesindeki Özelleştirme İdaresi Başkanlığına ait hisselerin özelleştirilme işlemlerinin 31/12/2025 tarihine kadar uzatılmasına karar verilmiştir.

Şirketin özelleştirme işlemlerinin 31/12/2025 tarihine kadar uzatılması, şirket kayıtlı sermaye tavanının artırılması ve geçmiş yıllarda yapılan ihalelerin sonuçları da dikkate alınarak şirket sermayesindeki Özelleştirme İdaresi Başkanlığına ait hisselerin özelleştirilmesine ilişkin değerlendirme ve çalışmalar piyasa koşulları da gözetilerek sürdürülmektedir.

Şirketin, çimento esaslı çatı kaplamaları sektöründe yeterli pazar payına ulaşması için şirketimizce yapılan pazarlama faaliyetleri ile ürün tanıtımı ve satış faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar sonucunda yurt içinde yaygın bayilik sistemi oluşturularak 2020 yılının ikinci yarısında ülke çapında meydana gelen Covid-19 salgınının oluşturduğu olumsuz ekonomik koşullara rağmen, 2020 yılı Ekim ayı itibarıyla üretilen tüm ürünlerin tamamının satışı yapılmış olup, bu sayede ürünlerin piyasaya tutunması sağlanmış ve ürün satışı konusunda önemli bir ivme kazanılmıştır. Kazanılan ivmenin 2021 yılında da devam edeceği öngörülmektedir.

Arz ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı?

Sayın Yaşar buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Tabii, Sayıştay bu konuyla ilgili ne düşünüyor bilmiyorum ama aslında önemli bir malzemeyi üretiyor, önemli bir izolasyon malzemesi. Belki bugün kiremitle miremitle buna devam ediyor, belki perlit farklı alanlarda da izolasyon malzemesi olarak kullanılmakta.

Zaten şu an, bu son iki yıl içerisinde insanlar malzemeyi bulmakta zorlanıyor yani dolayısıyla sizin satışlarda ciddi bir problem olmaması lazım. Bu çerçevede 2022 yılıyla ilgili bir projeksiyonunuz var mı, hedefleriniz var mı?

Geneli üzerinde bütün bunları konuşacağız ama burası önemli. Sayıştay diyor ki: “Pazar araştırmanızı yapın. İç çerçevede tüketim miktarı nedir? Bayiler marifetiyle bu işi yapın.” Aynı şekilde “Dış pazarlarla ilgili çalışmalar yapın.” diyor. Bu şirketin zaten üç ayağından biri yani biri finansman ayağı, biri üretim ayağı, biri pazarlama ayağı. Sayıştay da bu konuyla ilgili size uyarılarda bulunuyor.

Daha yeni hareketlendiniz, yeni kâra geçtiniz dolayısıyla benim önerim, teklifim bu önerinin izlenmesi yönünde. Bu işin en azından bundan sonra nereye doğru gittiğini görmemiz açısından önemli.

Tabii, kurumların bu 2025 yılı özelleştirme takvimi de devam ediyor, oraya kadar uzatılmış. Bunlar her zaman kurumların... “Özelleştirme” dediğiniz zaman olumsuz algılanıyor Değerli Başkanım. Olumsuz algılandığında da sanki bu sisteme, fabrikaya yatırım yapılmayacakmış gibi bir algı oluşuyor. Özellikle doğuda zaten bir elin parmaklarını geçmeyen bu sanayi tesislerinin yaşaması lazım iş açısından, istihdam açısından. Dolayısıyla bu çerçevede ben özelleştirme kapsamından da çıkarılmasını ayrıca teklif ediyorum Başkanım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Sorulan soruyu ve değerlendirmeyi...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayıştay...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bir saniye, ben Sayıştaya söz vereceğim Sayın Yaşar, ben Genel Müdüre soruyorum da.

Sayın Yaşar’ın sorduğu soruyla ilgili olarak yanıtınızı, geneli üzerinde görüşmeler tamamlandıktan sonra söz verdiğimde verirsiniz.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzlemeye devam ediyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2019 yılının 2 no.lu önerisi ile 2020 yılının 1 no.lu önerisi benzer mahiyette olduğundan birlikte işleme alıyoruz.

Şimdi daha güncel olan 2020 yılının 1 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 1:

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “İstisnalar” başlıklı 3’üncü maddesinin (g) bendine girmeyen personel taşıma hizmet alımı, araç kiralama hizmet alımı, özel güvenlik hizmet alımı ve personel hizmet alımlarının Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilmesi önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yanıt için buyurun.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ SEZGİN POLAT – Şirketin ticari ve sınai faaliyetleri çerçevesinde doğrudan mal ve hizmet üretimine veya ana faaliyetlerine yönelik ihtiyaçlarının temini için yapacağı mal veya hizmet alımları 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun “İstisnalar” başlıklı 3’üncü maddesinin (g) bendi hükümlerine göre yapılmaktadır.

İstisna kapsamı dışında kalan ve bulguya konu olan mal ve hizmet alımlarının Kamu İhale Kanunu kapsamında gerçekleştirilmesine yönelik 2019 yılı Mayıs ayında ilgili kurum nezdinde yapılan üyelik başvurusu şirketin ortaklık yapısı sebebiyle uygun bulunmamış olup, bahse konu başvuru Başkanlığınız denetim raporunda da bahisle yenilenmiş ve şirket tarafından yapılan EKAP üyelik başvurusu, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı üzerinden yapılmak kaydıyla 7/4/2020 tarihinde onaylanmış ve bundan böyle Kamu İhale Kanunu’nun istisna kapsamına girmeyen hizmet alımları ve Kamu İhale Kanunu’nun ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yerine getirilecektir.

Arz ediyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Başkanım, nedir bu EKAP olayı? Biraz daha açıklayabilirse Sayın Genel Müdür.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürümüz, EKAP konusunda Sayın Yavuzyılmaz daha detaylı bir açıklama bekliyor. İsterseniz yazılı olarak da verebilirsiniz, geneli üzerindeki görüşmeler tamamlandıktan sonra sözlü olarak da verebilirsiniz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani şu kısmın açıklanmasını istiyorum: Şirketin ortaklık yapısı sebebiyle uygun bulunmamış olup bahse konu...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Tutanaklara geçmesi açısından mikrofonunuzu açıyorum Sayın Yavuzyılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Sorum şu: Verilen yanıtta deniliyor ki: “2019 yılı Mayıs ayında ilgili kurum nezdinde yapılan üyelik başvurusu şirketin ortaklık yapısı sebebiyle uygun bulunmamış olup, bahse konu başvuru Başkanlığınız denetim raporunda da bahisle yenilenmiş ve şirket tarafından yapılan EKAP üyelik başvurusu, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı üzerinden yapılmak kaydıyla onaylanmıştır.” Yani bu prosedürü Sayıştay dile getirmeden önce harekete geçirmek mümkün müydü? Ve burada bahsedilen yani EKAP üyelik başvurusu için böyle çok prosedürlü bir şey mi bu?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Genel Müdürümüz açıklama yapacaktır zaten. Genel Müdürümüze söz vereceğiz.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ SEZGİN POLAT – Biz bu konuda yazılı bir cevap yazalım, yazılı açıklama yapalım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Peki yani üyelik başvurusunun EKAP’taki şartları neler? O şartlardan hangileri sağlanamıyordu?

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ SEZGİN POLAT – İsterseniz kısa bir açıklama yapayım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Yapın, yapın, buyurun.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ SEZGİN POLAT – Şimdi, şirketimiz kamunun ortak olduğu bir şirket. “Kamu İhale Kurumunun listesinde yok.” Bize verilen cevap bu. “Dolayısıyla, ancak Özelleştirme İdaresi üzerinden ihalelerinizi yapabilirsiniz.” deniliyor ama bunun da birtakım sakıncaları var diye, bununla ilgili bir görüşmeler yapılıyor. Yazılı başvuracağız Kamu İhale Kurumuna, onların listesinde yer alabilmemiz için bir müracaat yapacağız bundan böyle.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Bu kaç yıldır böyle sürüp giden bir durumdu?

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ SEZGİN POLAT – Sayıştay önerileri iki yıl önce bize yapılmıştı bu konuda, biz de iki yıldır bu konunun üzerine gittik ve bazı ihalelerimizi de yaptık Kamu İhale Kanunu kapsamında ama bazılarını reddetti Kamu İhale Kurumu; gerekçe olarak da DOĞUSAN şirketinin özel bir şirket olmadığı ve Kamu İhale Kurumunun listesinde olmadığı... “Dolayısıyla, bu ihaleleri de sizin yapma şansınız yok.” denildi bize.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Özelleştirme İdaresi Başkanı da burada. Yani, bu konuyla ilgili sıkıntıyı çözmek için bir formül üretiyor musunuz Başkanım veya niye bu kadar gecikildi, onu anlamadım. Hem çok kolay, aynı zamanda da böyle garip bir prosedürle, ihale yapılmaksızın mal satın almasına yönelmeniz sonucu doğmuş yani onun için söylüyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

Detaylı olarak, Sayın Vekilimizin istediği...

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Sayın Vekilim, dilerseniz en detaylı açıklamayı biz size yazılı olarak da iletelim, detaylı yazılı açıklamayı bilahare yapalım prosedürü net olarak gösterebilmek açısından ama zaten bir sonraki yılın izahatlarında da görüleceği üzere, İdaremiz marifetiyle bu üyelik yapıldı. Bundan sonraki prosedür, tabii, Kamu İhale Kurumunun sorumluluğunda olan bir husus. Biz gereken başvuruları yaptık, süreç bu noktada devam ediyor.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Peki, DOĞUSAN dışında, özelleştirme kapsamında olup da aynı sıkıntıyı yaşayan başka kurum kuruluş var mı, biliyor musunuz?

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Yok yani kesin olmamakla birlikte yok, öyle intikal etmiş herhangi bir kurum yok ama yine de...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Araştırın yine de Sayın Vekilimizin sorduğu, öğrenmek istediği hususu; detaylı olarak bilgi verin.

ÖZELLEŞTİRME İDARESİ BAŞKANI BEKİR EMRE HAYKIR – Detaylı olarak yazılı cevabımızı biz de araştırıp size verelim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

Sayıştayın öneriyle ilgili görüşünü alalım.

Tülin Hanım, buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sayın Başkanım, bu öneriyi, bulguyu izlemeye devam ediyoruz ama Sayın Komisyonu aydınlatmak açısından kısa bir söz verirsiniz...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Malumlarınız olduğu üzere, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 62’nci maddesinin (e) bendinde 696 sayılı KHK’yle değişiklik yapıldı; bu değişiklikler sonra 5018’e ekli 1, 2, 3 ve 4 sayılı cetvellerde yer alan kamu idareleri artık bundan sonra özel güvenlik personeli hizmet alımı için ilana, ihaleye çıkmayacaklar. Şimdi, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı 5018 kapsamında bir idare ama DOĞUSAN Anonim Şirketinin kamu sermayesi ağırlıklı, yüzde 50’den fazlası kamuya ait olan bir anonim şirket olduğu da malumlarınız. Şimdi, buradaki sıkıntı şundan kaynaklanmış bizim yaptığımız tespitlere göre: Kamu İhale Kurumunun EKAP listesinde kaydı yok; tek sorun bu. Ortaklık yapısının bununla alakası olmadığı konusunda bizim tespitlerimiz... “Ortaklık yapısı” derken işte, bir kısmının, yüzde 43’ünün halka açık anonim şirket olması. Bu geçerli bir sebep değil, zaten bu konuda yazılı bir şey de göremedik yani Kamu İhale Kurumundan gelen yazılı cevapta işte “Sizin ortaklık yapınız uygun değil.” diye bir şey yok, sadece net olan bilgi -Sayın Genel Müdürümüz bunu teyit edecektir- EKAP listesinde DOĞUSAN Anonim Şirketinin ismi yok. Kamu İhale Kurumu tarafından başvuru reddedilince, bu defa Özelleştirme İdaresi Başkanlığı üzerinden yapmış İdareye. Yani, İdareye burada herhangi bir eleştirel yaklaşma anlamında değil, konuyu aydınlatmak açısından arz ediyorum Sayın Başkanım.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – EKAP’a bir başvuru yapmış mı şirket?

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Hayır, hayır, İdare üzerinden yapmış. Bu defa İdare, tabii, 5018’e tabi olunca “Yasa kapsamındasınız.” denilmiş. Burada yanlış anlaşılma var. Dolayısıyla, bizim isteğimiz, DOĞUSAN Anonim Şirketinin EKAP listesine ilave edilmesi, eklenmesi lazım. İdare üzerinden olmayacaktır.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Hızlı bir şekilde süreçlerin işletilmesi ve sonuçlanması.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Evet.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ederim.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle 2019 yılı önerilerinin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi 2020 yılı önerilerinin görüşmelerine başlıyoruz.

Kurumun 2020 yılına ait 1 no.lu önerisini görüşmüştük, bu nedenle 2020 yılının 2 no.lu önerisini okutuyorum:

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Öneri 2:

Şirketin artırılan sermaye yapısıyla bir an önce özelleştirilmesi; bu mümkün olmadığı takdirde üretimin boşa geçen zamanının ve çalışmayan kısım giderlerinin azaltılması için şirkete ait fabrikada kapasite, üretim ve sipariş durumlarının tüm yönleriyle gözden geçirilerek kapasite kullanım düzeylerinin yükseltilmesi; şirketin piyasa gücünün yükseltilmesi ve pazar payının artırılmasına yönelik çalışmalarına ağırlık verilmesi, bu yönde AR-GE, tasarım, ürün çeşitlendirme, geliştirme ve paydaşlarla ortak projeler yürütülmesi çabalarına etkinlik kazandırılması amacıyla Özelleştirme İdaresi Başkanlığı nezdinde gerekli girişimlerde bulunulması önerilir.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Evet, yanıt için buyurun.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ SEZGİN POLAT – Cevap 2:

DOĞUSAN Boru Sanayi ve Ticaret AŞ'nin finansal giderlerinden kurtulması, işletme sermayesi ihtiyacının karşılanması ve üretim kapasitesini artıracak yatırımların yapılmasını teminen sermayesi Mart 2021 tarihinde 9 milyon TL artırılarak 30 milyon TL'den 39 milyon TL'ye yükseltilmiş olup 29/11/2021 tarihi itibarıyla da sermaye ödemesi rüçhan hakkı işlemlerinin tamamlanması hedeflenmiştir.

22/10/2020 tarih ve 3118 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı'yla ve özelleştirme kapsam ve programında bulunan taşınmazların ve diğer kuruluşların, özelleştirme sürelerinin 31/12/2025 tarihine kadar uzatılmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda, kayıtlı sermaye tavanının artırılmasına yönelik değerlendirmeler ile geçmiş yıllarda yapılan ihalelerin sonuçları da dikkate alınarak şirketteki Özelleştirme İdaresi Başkanlığına ait hisselerin özelleştirilmesine ilişkin hazırlık çalışmaları devam etmektedir.

Şirketin mevcut sermaye yapısı itibarıyla imkânlar dâhilinde gelişmiş teknolojiye dayalı ürün yelpazesini geliştirmek ve üretim maliyetlerini düşürecek ilave yatırımlar için gerekli makine ve teçhizatların temin edilerek üretim kapasitesinin artırılması için gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Şirketin çimento esaslı çatı kaplamaları sektöründe yeterli pazar payına ulaşması için mevcut pazarlama elemanı ile yurt içinde yaygın bayilik sistemi oluşturulması için çalışmalar olumlu sonuç vermiş ve 2021 yılında ürünlerin satışı konusunda önemli bir ivme kazanmıştır. İçinde bulunduğumuz çatı kaplama pazarında pazar payı önemli oranda artmıştır; bu sayede, hem üretim kapasitesi artırılmış hem de satışlarda önceki yıllara göre ciddi bir yükseliş olmuştur. Bu yükselişle birlikte 2021 yılında üretimi yapılan tüm ürünlerin satışı yapılmıştır. Kazanılan bu ivmenin 2022 yılında da devam edeceği öngörülmektedir.

AR-GE, tasarım, ürün çeşitlendirme, geliştirme ve paydaşlarla ortak projeler yürütülmesi çabalarına etkinlik kazandırılması amacıyla Özelleştirme İdaresi Başkanlığı nezdinde gerekli çalışmalar yürütülmektedir.

Arz ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim.

Evet, öneri üzerinde söz almak isteyen üyemiz var mı? Yok.

Sayıştayın önerisiyle ilgili görüşünü alalım.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – İzlemeye devam ediyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki.

Önerinin Sayıştay tarafından izlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Böylelikle önerilerin görüşmeleri tamamlanmıştır.

Şimdi geneli üzerinde görüşmelere geçiyoruz.

Geneli üzerinde söz almak isteyen üyelerimize ben söz vereceğim.

Sayın Karaman, buyurun.

SÜLEYMAN KARAMAN (Erzincan) – Sayın Başkan, KİT Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayıştayımızın değerli denetçileri, DOĞUSAN Genel Müdürü ve yöneticileri, Özelleştirme İdaresi Başkanımız, diğer kamu kuruluşlarının değerli temsilcileri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum. Hoş geldiniz.

Bugün Erzincan’ımızın önemli ve güzide bir kuruluşu olan DOĞUSAN kuruluşumuzun hesap ve işlemlerini görüşüyoruz. Yurt dışında çalışan, vatanına ve milletine hizmet olsun diye 180 işçi tarafından kurulan bu fabrikanın gerçekten ilimizde de ülkemizde de manevi açıdan önemi büyük olduğu için bunun görüşmelerinde bulunmaktan ben de mutluyum.

Çatı kaplama sektöründe çimento esaslı kiremit grubunda yer alan çatı pazarında perlit madeninden yapılan -bu da Türkiye’de en çok Erzincan’da bulunduğu için, Erzincan için, doğu için önemli bir fabrika- elli yıl garantili, dekoratif ve istenen her renkte kiremit üretilabiliyor. Bu malzemelerin üretimini ve satışını yapan bir şirket DOĞUSAN.

Şimdi, bu şirket kurulalı çok yıl geçti ama iki sene önce bu, KİT Komisyonunun devreye girmesiyle, gerçekten, Özelleştirme İdaresi Başkanlığımızın, yöneticilerimizin, Sayıştayın da gayretiyle ilk defa 2021 yılında kâra geçti. Onun için bu... Ben “Özelleştirmeye acele etmeyin.” dedikçe özelleştirme karıştı gibi görünmem de... Onun gibi görünmekte çok istemiyorum ama gerçekten özelleştirmeden önce, bu fabrikayı güzelleştirmek istiyoruz; onun için de bu öneri -yani 2’nci öneri- “Satışları artıralım.” önerisi de çok önemli. Neden bunu yapmak istiyoruz? Çatı iki malzemeden zaten kaplanıyor; ya sactan ya kiremitten. Kiremit, madeni ülkemizde olan, perlitlen oluşan bir madde; hâlbuki sac kaplama ithal ettiğimiz ve bugünlerde çaba gösterdiğimiz, cari açığı da azaltan bir malzeme; onun için, bu fabrikanın yaşaması lazım, gelişmesi lazım, güzelleşmesi lazım diye düşünüyoruz.

Bu vesileyle burada, fabrikanın gelişmesinde katkıda bulunan siz Değerli Komisyon Başkanım, değerli Komisyon önünde tekrar teşekkür ediyorum. Peki, ne oldu? Burada kararı aldık, hakikaten Özelleştirme Başkanımız da o zaman şirketin Başkanı idi; Genel Müdür, Yönetim Kurulu üyeleri, hepimiz Türkiye’de bu kiremitin satışı daha çok çoğalsın, daha çok kaplansın diye kamu idarelerine ziyaretlere gittik. Orada TOKİ, işte, kamu inşaatları yapan diğer kurumlar, hepsi de bu yorumlarla hakikaten kiremitin hem daha ekonomik hem iyi olduğunu anladılar ve genelde çatıları bu kiremitle kaplamaya başladık. Konu şuydu: Zaten sac paslanıyor -işte, rüzgârdan- ya da işte paslandığı için, sağlığa zararlı olduğu için de kiremitin daha iyi olduğu raporları çıktı. Daha sonra bu incelemelerde şunu gördük: Çatı kaplamaları, daha çok çatıcılar, ne derse müteahhitler de onu yaptıkları için kiremit biraz daha... Yani sac daha kolay kaplandığı için o yöne eğilimi vardı. Bundan sonra, bu tavsiyelerden sonra, görüşmelerden sonra hakikaten perlitlen yapılan bu kiremitin daha iyi olduğu anlaşıldı. Daha sonra, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesiyle bir çalışma yaptık, o çalışmanın sonucunda yapılan raporlarda da hakikaten çatı kaplamalarının bütün ülkemizde ve diğer şehirlerde de kiremitle olmasının daha avantajlı olacağı raporu çıktı. Bununla bizim hedefimiz, belediyelerde tavsiye kararı aldirarak hakikaten bütün çatıların kiremitle yapılmasını uygun hâle getirebilir miyiz diye çalıştık ama orada bir sıkıntımız çıktı, sıkıntımız şu: Evet, Sayıştay sürekli “Artırın. Hadi, pazarlayın, yapın, çalışın.” diyor ama bu sefer, çatı kaplama çok olunca müteahhitler sıraya girdi, bazı bayiliklerde sıkıntılar oldu, yetiştiremedi, o zaman da eleman alma ihtiyacı doğdu; burada da eleman almayla ilgili sıkıntılar olduğunu söylediler. Ben şimdi Özelleştirme İdaresi Başkanımız da buradayken, yönetim de siz de buradayken söylemek istiyorum; Erzincan adına, ülkem adına, çatılar adına buraya biraz eleman alıp bu fabrikayı geliştirmemiz lazım. Niye özelleştirme ile geliştirmeyi bu kadar çok karşılaşıyorum?

Şunun için: Eğer kamuda olursa biz, bu çatı kaplamalarının daha sağlıklı kiremitle yapılacağını çok daha kolay anlatıyoruz; özel olursa sanki bir fabrikanın gelişmesi için çalışıyor gibi görünmemek için kamu olsun istiyoruz. Sonra çatılar bütün Türkiye’de de... Belki ihracat da var, ihraç da ediliyor bu. Hakikaten doğu için çok önemli yani özel sektöre destek vermek bu kadar kolay olsa diyeceğim ki özelleştirelim ama kamudayken bu sektörü geliştirmemiz lazım, doğruya da Erzincan’a da çok önemli bir sektör; onun için tekrar, hem KİT Komisyonundan hem yönetimden destek istiyoruz. Eleman alıp bu fabrikanın kapasitesini geliştirmemiz lazım. Yani bir hayal kuralım, hem Türkiye’de hem dünyada perlit çatı kaplaması gelişse ihracatta müthiş bir sanayi kuruluşu olabilir gibi görünüyor; onun için destek bekliyoruz.

Diğer taraftan bir konu vardı, bu satın almaların ihale yönetmeliğine uygun yani Kamu İhale Kurumuyla yapılmasıyla ilgili. Burada yanlış anlaşılmasın, yeni arkadaşlar ihale yapıyorlar ama kendi satın alma yönetmeliklerine göre yapıyorlar; yoksa ihalesiz bir şey aldıkları yok, bir yanlış anlama olmasın. Sayıştayın önerdiği “Siz kendi satın alma yönetmeliğine göre değil de Kamu İhale Kanunu’nun yönetmeliğine göre alımlarınızı yapın.” diye, ona da arkadaşlar çalışıyor, inşallah başarılar, bir sıkıntı olmadığını söylemek istiyorum yani yine ihaleyle yapılıyor.

Evet, desteğinize çok teşekkür ediyorum. İnşallah -Özelleştirme İdaresi Başkanımız da burada- gerçekten bu eleman sıkıntısını gidermemiz lazım. O da şöyle: Yani KİT komisyonu üyeleri, Başkanım, sizin de hakikaten desteğinizi bekliyoruz. Şöyle: Hizmet alamıyorlar. Hizmet alımı olunca... Üretimde çalışanların işte kaza yapması, ana işi yapması dolayısıyla hizmet alamıyorlar, eleman da almakta zorlandıkları için ne üretirlerse onu satmaya çalışıyorlar. Bir şey üretemedikleri için, çok fazla bir şey de satamıyorlar; böylece kısır döngü içine giriyoruz, bunu çözmemiz lazım.

Çok teşekkür ediyorum, hepinize saygılar sunuyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ederim Sayın Karaman.

Buyurun Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkanım, kurumun değerli temsilcileri; Süleyman ağabey özetledi ama asıl buradaki... Peki, ben biraz daha özetleyeyim, şöyle söyleyeyim: Çatı malzemeleri açısından birden fazla alternatif var yani sadece perlitli değil, bugün özellikle Çorum’da da Eskişehir’de de çok ciddi çatı malzemeleri var buranın bir özelliği var, o da perlitli olması, perlitin mütevellit olması. Bunun ısı geçirim katsayısı çok yüksek, dona karşı çok dayanıklı; aslında malzemeyi önemli kılan kısmı bu; oradaki hammadde olarak kullandığı perlit, ısı izolasyon malzemesi olarak da kullanılıyor, direkt çatılara da serilebiliyor; yine temellerde çok rahat kullanılabilir yani perlitin kendisi çok değerli. Onun üzerinde dururlarsa oradan da bir kapı açılabilir diye söylüyorum.

Tabii, biz sonsuz destek veriyoruz çünkü doğuda bu müesseselerin yaşaması lazım; zaten iş, istihdam alanları alabildiğine dar. Bu manada, 1’nci madde üzerinde de söylediğim gibi, bir kurum özelleştirme kapsamına girdiği andan itibaren ileriye gitmek yerine maalesef geriye gidiyor. Bence bir an önce bu kurumun özelleştirme kapsamından çıkması lazım, ne gerekiyorsa alacak.

Bu, sabahtan beri konuştuğumuz EKAP, Elektronik Kamu Alımları Platformu. Burada ne oluyor? Herkes sisteme girebiliyor, aynı zamanda ihaleye de girebiliyor, teklif de alabiliyor; kimse kimseyi görmeden aldığı fiyatlara Edirne’deki de Kars’taki de bu platform üzerinden teklif veriyor, hatta bu aynı zamanda canlı da yayınlanıyor. Siz piyasaya mal satan bir firmasınız, dolayısıyla kamuya ne kadar açık olursanız, talebe ne kadar açık olursanız, ne kadar şeffaf olursanız maliyetleriniz de o kadar düşer yani şimdi burada sizin EKAP’a üye olmadığınızı anlatmak, anlatmamaktan daha zor; çok zor yani

şimdi devletin bir kurumuna iki satır bir dilekçeyle üye olunamayışını anlatmak -ne bileyim- öbürünü anlatmaktan çok daha zor, onun için bir an önce... Sayın Başkanım, siz bile bir yazı yazabilirsiniz “Bunun hisseleri yüzde 50’nin üzerindedir, kamu şirkettir.” diye. biz burada bu görevi üstlenebiliriz yani KİT Komisyonu bu konuda...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Onay almışlar zaten bildiğim kadarıyla.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Hâlâ sorunların olduğunu söylüyor.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ SEZGİN POLAT – Genel Müdürümüz bir açıklama yapsın isterseniz...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Bir saniye...

Sayın Yaşar’ın sözü bittikten sonra yanıtlar kısmında söz vereceğim, bu konuyla ilgili tekrar söz vereceğim.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Yani şimdi 2019-2020’yi tartışıyoruz, şu an 2022 yılındayız, işin üzerinden bayağı zaman geçmiş; biraz önceki konuşmalardan hâlâ bu işin olamadığına dair... O da anlaşılmıyor, “Bazılarından yetki aldık, bazılarından alamadık, işte, hizmet alımları bu işin dışında.” gibi...

Netice itibarıyla bu zor bir şey değil, oraya ulaşamıyorsanız KİT Komisyonu üzerinden de hisse oranlarının çoğunun kamuya ait olduğunu... Dolayısıyla çok rahat bu platform üzerinden iş ve hizmetleri alabilirsiniz.

Sonsuz destek veriyoruz -aynı zamanda süreyi de kısa tutuyoruz Süleyman ağabey- yeter ki bu tesis burada yaşınsın, çalışsın, iş olsun, istihdam olsun.

Ben başarılar diliyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Yaşar.

Buyurun Sayın Yavuzılmaz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben de çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Erzincan’da, tabii, Doğu Anadolu Bölgesi’nde böyle bir fabrikanın olması çok kıymetli her şeyden önce yani bölgesel kalkınma açısından da önemli ve bulunduğu konum itibarıyla da aslında dış pazarlamaya da uygun bir konuma sahip diğer ülkelerle. Ancak kapasitenin artırılması önemli, istihdamın artması da gerçekten bir gereklilik. Ancak, tabii, üretime dönük bir istihdam olması gerekli, böyle siyasi saiklerle fabrikanın doldurulmaması da gerekli yani bu konuya da hassasiyet gösterilmesi gerek. Ama benim anlayamadığım şey de şu: Yani bugün itibarıyla hâlâ daha KİT Komisyonunda yani “Burası özelleştirme kapsamından çıkarılsın.” konuşulmuyor. Yani madem KİT Komisyonu olarak biz “Özelleştirme kapsamının içindeyken de daha verimli bir üretim yapsın, kapasitesi artsın, istihdam artsın.” diyoruz ama bunu derken bu işin samimiyet tarafı da biraz şu: Kâr ettiğini de görebiliyoruz, önünün de açık olduğunu söylüyoruz. Niye o zaman özelleştirme kapsamından çıkarmıyoruz? Niye çıkarılmasıyla ilgili bir tavsiye vermiyoruz? Acaba bir soru işareti mi var? Burada özelleştirme konusuyla ilgili yorum yapıp da yine belki kurumu övücü şeyler söyleyen arkadaşlar lütfen buna da bir açıklama getirsinler.

Diğer taraftan, benim sorum, yani yine fabrika Erzincan’da ama Yönetim Kurulu üyeleri Ankara’da. Dolayısıyla bu da yani fabrikanın böyle yerinden daha iyi yönetilmesine engel teşkil ediyor mu? Bilmiyorum, arada ciddi bir mesafe de var. Bu bakımdan da sormak istiyorum: Yönetim Kurulu üyelerinin aylık maaş, ücret, prim, kâr payı, huzur hakkı gibi gelirleri neler? Yönetim Kurulunda yer alıp kamuda başka görevi olan kişiler var mı, varsa kimler? Özel sektörde görevi olanlar var mı, varsa

kimler? Aynı zamanda da diğer görevleri neler ve diğer görevlerinden elde ettikleri aylık gelir, maaş, prim, ikramiye, kâr payı, huzur hakkı alıyorlar mı, alıyorlarsa ne kadar alıyorlar? Bunlarla ilgili sizden bilgi talep ediyorum.

Çalışmalarınızda başarılar diliyorum.

Sadece kâr değil, evet, bölgede var olmak ve kendimizi geliştirerek orada devlet kurumları olarak var olup birer lokomotif olmak önemli ama küçücük bir konuda bile yani bir mal, hizmet satın alınmasıyla ilgili küçücük bir konuda bile özelleştirme kapsamında olmanın ne gibi büyük bir soruna yol açtığını... Burada kaç tane milletvekili var, Sayıştayın temsilcileri var, kaç tane Yönetim Kurulu üyesi var, burada o özelleştirme kapsamında şirket bulunduğu için EKAP'a üye olup olamamasıyla ilgili küçücük bir konuyu dahi iki cümleyle çözüp de kalkamıyoruz buradan. Dolayısıyla, bu şirket, özelleştirme kapsamından çıkarılmalıdır diyorum ve bu konuyla ilgili de KİT Komisyonu üyelerinden destek bekliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Yavuzyılmaz.

Buyurun Sayın Sertel.

ATİLA SERTEL (İzmir) – Evet, ben Süleyman Karaman arkadaşımın Erzincan'daki bu Doğusan Boru Sanayi Ticaret Anonim Şirketi'nin üretimde faaliyetini artırması önerisine yürekten katılıyorum. Çünkü bu şirket çok uzun yıllar önce kurulmuş ve Türkiye'de ilk defa perlit madeninden renkli beton kiremit yatırımını yapmış, sonra çok önemli duvar kaplama malzemeleri, beton çatı; yer, duvar kaplama üretmiş ama son dönemde ne yazık ki özelleştirme kapsamı içerisine alındığından bugüne burada üretim faaliyetlerine eskisi gibi devam etmemiş ve giderek daralan istihdamıyla, daralan personeliyle satışını bekler hâle, kaderine terk edilmiş bir hâle gelmiştir; bu üzücü.

Deniz Yavuzyılmaz'ın da söylediği gibi, eğer buranın Türk ekonomisine ve Türkiye'de üretime ve Doğusan'ın yüz yıl dayanıklı çatı malzemesi üretmesine de baktığımızda bu fabrikanın, bu üretimin yaşaması gerektiğine inanıyorsak KİT Komisyonu üyeleri olarak ortak bir karar alalım, bir imza açalım ve bu işin başında olan kuruluşlara, kurumlara, bakanlara, üst düzeye yazı yazalım, Doğusan'ın faaliyetine destek verdiğimiz bir ağızdan KİT Komisyonu olarak anlatalım. Ama öyle görülmeyeceği Yönetim Kurulu üyelerinden anlaşılıyor çünkü Yönetim Kurulu üyelerinin ne perlitte, ne bu meslekle, ne kiremitle, ne tuğlayla, hiçbir şeyle ilgileri yok. Sadece özelleştirmeye yönelik bir anlayış içerisinde sanıyorum atandılar ve üretime yönelik bir faaliyet içerisine girseniz hiçbirinin mesleği uygun değil. Yani içinde siyasal bilgiler mezunu var, çok tebrik ediyorum; içinde avukat var, çok tebrik ediyorum; maliye uzmanı var, çok tebrik ediyorum ama meslekle ilgili kimse yok.

Şimdi, Devlet Demiryollarını demiryolcu birine teslim etmediğiniz zaman, Süleyman Bey ne hâle geldiğini çok iyi bilir. Yani işin içinden gelen, üretimin içinden gelen insanların yönetimde olduğu noktalarda çok daha iyi faaliyetler olur. Tabii, burada asıl amaç, niyete bakmak lazım. Bu özelleştirilecek mi, üretimi mi artırılabilecek; kararı verecek olan siyasî otoritelerdir, merkezî otoritedir. Bizim burada söylemlerimizle arkadaşların yapabileceği herhangi bir iş yok, ellerinde herhangi bir yetki yok. Bu konuda ya ön açacaklar, ya yol açacaklar, ya eskisi gibi üretimi artıran bir faaliyet içerisine girecekler; Süleyman Bey'in söylediği gibi, allayacaklar pullayacaklar, bir güzellik hâline getirecekler, ondan sonra satacaklar ya da üretime devam edecekler. Hangisi konusunda kararı verecek olan merkezî siyasî otoritedir. Buradan otoriteye siz, AK PARTİ milletvekilleri olarak, MHP milletvekilleri olarak seslenin, onlar karar versin, bu işte yol yürünsün.

Sayın Başkan, güzel bir gün oldu, bugün çok fazla konuşmaları kesmediniz; eskiden yüzde 80 oranında kesiyordunuz, bugün yüzde 75 oranında kestiniz, gelecek toplantılarda bunu daha azaltmanızda yarar görüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Sertel.

Buyurun Sayın Çelik.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, bugün güzel bir toplantı oldu, her zaman güzel toplantılar oluyor aslında.

Ben şahsi görüşümü anlatacağım burada, Süleyman Bey’e ve Atila Bey’e karşı.

Şimdi, özelleştirme tartışlığını burada görüyoruz ama ben özelleştirmeye daha büyük mesafe aldığımızı ve ülkenin daha fazla yarar sağladığını görüyorum. Yani tekrar edeyim kayıtlara girmesi açısından, savunma sanayisinde belli bir başarıya geldiysek özelleştirmedir. Şimdi, eğer “Özelleştirilmesin, devam etsin.” dersek, böyle devam eder, sadece “Personel aldırılım daha fazla.” dersiniz, bunun dışında da hiçbir şey olmaz. Bana göre, eğer bu perlit çok kıymetliyse zaten bunu özel sektör değerlendirir, hem ihracatı yapılır hem ülkeye yararı olur. Bedri Bey bu işi daha iyi biliyor, özelleştirilirse bence daha iyi olur, şahsi görüşümdür.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Teşekkür ediyorum Sayın Çelik.

Evet, böylece geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi sözü Sayın Genel Müdürümüze vermeden önce bazı hatırlatmalarda bulunmak istiyorum.

Sayın Genel Müdürüm, sayın üyelerimizin sorduğu sorulardan yazılı olarak cevap verilmesini gerektiren konularla ilgili cevaplarınızı, tutanakların Türkiye Büyük Millet Meclisi Web sayfasında yayınlanmasından itibaren on beş gün içerisinde, bütün üyelerimize Komisyon Başkanlığımız aracılığıyla iletebilirsiniz.

Sayın Genel Müdürüm, sayın vekillerimiz tarafından, milletvekili arkadaşlarımız tarafından sorulan soruları yanıtlamak için sözü size veriyorum.

Buyurun.

Konuyla ilgili söz almak istiyordunuz.

Evet, kendinizi de tekrar tanıtarak, buyurun.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ÖMER FARUK ÖZKAN – Sayın Başkanım, kıymetli üyelerim, Sayıştayın kıymetli denetçileri ve Grup Başkanımız; hepinizi saygıyla selamlıyorum öncelikle.

Bu, Kamu İhale, EKAP’a üye olmama ve EKAP üzerinden ihalelerin yürütülmemesi meselesi bence Komisyonumuzda biraz farklı bir yöne gitti, tamamen bağlamından koptuğunu düşünüyorum.

Birincisi: Sayıştayın ilgili yılda denetim grubunun yaptığı eleştiriler tamamen dikkate alınarak bu konuda ilgili resmî girişimler başlatılmıştır. Sayın Grup Başkanımızın da belirttiği gibi, 696 sayılı KHK’yle yapılan değişiklikten ötürü, sadece özel güvenlik hizmetleri ve personel alımları dışında bütün hizmet alımları tamamıyla şu anda Kamu İhale Kanunu kapsamında EKAP üzerinden yürütülmektedir. Sadece 1 kalemde bu ihale yürütülememektedir. Nedeni de yine bizim Kamu İhaleye başvurumuzun olumsuz cevapla karşılanması neticesinde olmaktadır. Yani bizim şirket Yönetim Kurulu ve Genel Müdürlüğün iradesiyle bu alan Kamu İhale mevzuatının dışında tutulmakta gibi bir durum yok.

Sayın Vekilimin bir ifadesine de şöyle bir açıklama getirmek istiyorum: EKAP tek taraflı bir iradeyle üye olunacak bir sistem değil yani sizin bir üyelik veya başvuru talebiniz var, karşı tarafın da yani kamu idaresinin de buna ilgili mevzuat kapsamında vereceği bir onaya tabi. Yani “Biz buraya, işte, bilgilerimizi girdik, biz şöyle bir şirketiz, artık EKAP’ın üyesiyiz.” böyle bir sistem değil bu. EKAP, tamamen, talep edenlerin başvurduğu, Kamu İhale Kurumunun da onayına tabi olan bir sistemdir. Biz 1 kalem haricinde bütün kalemlerimizi -son olarak toparlıyorum- EKAP üzerinde yapıyoruz, sadece o kalem, o da 696 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin verdiği yükümlülüğünden, hükmünden kaynaklı, Kamu İhale Kanunu kapsamı dışında, EKAP dışında; bu kadar.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Nedir bu kalem?

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ÖMER FARUK ÖZKAN – Özel güvenlik hizmetleri, budur. O da istisna tutulduğu için. Yani Yönetim Kurulunun burada olumsuz bir iradesi veya geri durması, geciktirmesi söz konusu değil. Biz Sayıştayın kıymetli...

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, toparlayalım.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ YÖNETİM KURULU ÜYESİ ÖMER FARUK ÖZKAN – Durumumuz bu Başkanım. Son olarak da eleştirilerin gereği yapılmıştır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Detaylı olarak, yazılı olarak da yanıt vermenizi istiyoruz.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Yani kim çözecek bu sorunu, onu anlamadım?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Efendim?

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Kim çözecek bu sorunu?

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Onaylanmış, çözülmüş, öyle söylüyorlar.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Hayır, “1 kalemde hâlâ...” diyor.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – O 1 kalemde çözülmeyen konuyla ilgili süreçlerin tamamlanması konusunda da yönetimden o iradeyi bekliyoruz.

Buyurun Sayın Genel Müdürlük.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ SEZGİN POLAT – Ben Sayın Vekilimizin sorduğu Yönetim Kurulu maaşlarıyla ilgili bilgilendirme yapmak istiyorum.

Ana sözleşmemiz gereği, Yüksek Planlama Kurulu kararları çerçevesinde mevzuata uygun olarak bir huzur hakkı ve maaş ödenmekte. Yüksek Planlama Kurulu’nun daha sonra mevzuat değişikliğinden dolayı Cumhurbaşkanlığı genelgesine tabi olarak bir maaş ödenmesi yapılmakta. Tamamen mevzuata uygun şekilde bir Yönetim Kurulu maaşı ve huzur hakkı ödemesi yapmaktayız.

Bunu arz ediyorum.

DENİZ YAVUZYILMAZ (Zonguldak) – Ben rakamları sordum sorduğum sorularda, detaylı bilgisini yazılı olarak sizden istiyorum.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Sayın Genel Müdürlük, Sayın Vekilimizin sormuş olduğu soruyla ilgili detaylı bilgiyi iletelim mutlaka.

DOĞUSAN BORU SANAYİ VE TİCARET AŞ GENEL MÜDÜRÜ SEZGİN POLAT – Tamam.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – Peki, teşekkür ediyorum.

Şimdi, Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret AŞ’nin 2019 ve 2020 yılı hesap dönemlerine ilişkin sonuç bölümlerini okutup genel görüşmeye sunacağım.

Önce 2019 yılına ait sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret AŞ’nin 23/06/2020 tarihindeki genel kurulunda kabul edilen 2019 yılı bilançosu ve 2 milyon 858 bin 704,01 Türk lirası dönem zararı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2019 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

2020 yılına ait sonuç bölümünü okutuyorum.

Buyurun.

SAYIŞTAY TEMSİLCİSİ – Sonuç:

Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret AŞ’nin 01/06/2021 tarihindeki genel kurulunda kabul edilen 2020 yılı bilançosu ve 1 milyon 892 bin 764,24 Türk lirası dönem zararı ile kapanan gelir tablosu genel görüşmeye sunulur.

BAŞKAN MUSTAFA SAVAŞ – 2020 yılı sonuç bölümü genel görüşmeye sunulmuştur.

Doğusan Boru Sanayi ve Ticaret AŞ’nin 2019 ve 2020 yıllarına ait üst komisyon toplantısı tamamlanmıştır.

Tüm katılımcılara teşekkür ederim.

Evet, Sayın Genel Müdürüm, çalışmalarınızda kolaylıklar diliyorum, başarılar diliyorum.

Değerli Komisyon üyeleri, gündemimize 9 Haziran 2022 Perşembe günü saat 11.00’de Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğü ile Türkiye Şeker Fabrikaları AŞ’nin 2019 ve 2020 yıllarına ait bilanço ve netice hesaplarının görüşmelerine devam edeceğiz.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.16

